

Utvalg: Kontrollutvalet
Møtestad: Heradsstyresalen, Heradshuset på Dale
Dato: 28.02.2018
Tidspunkt: 15:00

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er ved **å ringa** til Roald Breistein tlf. 55 23 94 47/ 97 50 51 52 eller til Hogne Haktorson, tlf. 55 23 94 53/911 05 982,

Til varamedlemar er denne innkallinga å sjå på som ei orientering.
Dersom det vert aktuelt at varamedlemar må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Det er planlagt at Roald Breistein møter frå sekretariatet, på dette møtet.

Boris Groth
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi: Vararepresentantar til kontrollutvalet
Ordførar
Revisor
Rådmann

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 1/18	Godkjenning av innkalling og sakliste		
PS 2/18	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte		
PS 3/18	Bekymringsmelding om kvaliteten på sakshandsaminga i Vaksdal kommune		2017/105
PS 4/18	Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring - Forslag til prosjektplan		2017/105
PS 5/18	Oppfølging av selskapskontroll om eigarskapskontroll får 2015		2017/52
PS 6/18	Handlingsplan - Forvaltningsrevisjon av kvalitet i pleie og omsorgstenesta		2017/24
PS 7/18	Ny personvernlov fra 2018 - Status for tilpasning i Vaksdal kommune		2018/17
PS 8/18	Kurs i regi av Deloitte første halvår 2018		2017/71
PS 9/18	Årsmelding for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2017		2017/32
PS 10/18	Møteplan for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2018		2017/23
PS 11/18	Gjennomgang av møteprotokollar		2017/47
PS 12/18	Eventuelt		

PS 1/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 2/18 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2017/105-10
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	3/18	28.02.2018

Bekymringsmelding om kvaliteten på sakshandsaminga i Vaksdal kommune

Bakgrunn for saka:

Sekretariatet har motteke brev frå Bodhild Laastad dagsett 23.01.2018 med følgjande tittel: «Bekymring for kvaliteten på sakshandsaminga i Vaksdal kommune». Brevet ligg ved som vedlegg 1. I tillegg har vi motteke følgjande dokument i saka:

- Vedlegg 2: Brev til barneombudet dagsett 20.12.2017
- Vedlegg 3: Svar frå barneombudet dagsett 09.01.2018
- Vedlegg 4: E-post til fylkesmannen dagsett 20.12.2017
- Vedlegg 5: Svar frå fylkesmannen dagsett 29.01.2018

Bekymringsmeldinga går i hovudsak ut på at det vert stilt spørsmål om kvaliteten i saksutgreiingane frå administrasjonen til dei folkevalde og samhandlinga mellom administrasjonen og dei folkevalde. Bakgrunnen er den såkalla modulskulesaka.

Drøfting:

Kontrollutvalet skal som hovudregel ikkje handsame enkeltsaker. Utvalet er heller ikkje eit klageorgan. Vidare skal kontrollutvalet passe seg vel for å handtere saker på ein slik måte at utvalet kan verta oppfatta som ein arena for politiske omkampar. Denne bekymringsmeldinga kan nok av enkelte verta tolka på fleire av desse måtane.

Kontrollutvalet avgjer sjølv kva saker dei vil prioritere å handsame, jf. i den samanheng merknader til forskrift om kontrollutvalg § 4 der det m.a. står:

«Kontrollutvalget har ikke plikt til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret/fylkestinget, eller der det framgår av forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret/fylkestinget eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken.»

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00
Direkte telefon 55239447 – Mobil 97505152 - E-postadresse: roald.breistein@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no
Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Det er fleire måtar kontrollutvalet kan handtere denne henvendinga på. Kontrollutvalet kan t.d. vurdere at dette ikkje er ei sak dei ønskjer å bruke tid og ressursar på. Dette fordi ein vurderer at ein har andre aktuelle saker som må prioriterast først. Ein annan måte å handtere saka på er at den vert nytta som eit av fleire case til stikkprøvar i samband med forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring, der forslag til prosjektplan skal handsamast i annan sak i dette møtet. Sekretariatet meiner at det sist omtala alternativet i denne saka er den beste måten å handtere den på.

Konklusjon:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet vedtar at den mottekne bekymringsmeldinga vert nytta som ein av fleire stikkprøvar i samband med forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring som er under bestilling.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet vedtek at den mottekne bekymringsmeldinga vert nytta som eit av fleire case til stikkprøvar i samband med forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring som er under bestilling.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Bekymringsmelding 18-01-22
- 2 Brev-til-barneombudet Lena
- 3 Svar frå barneombudet 18-09-01[217]
- 4 Klage på kommunens sakshandsaming - Vaksdal - Modulskule på Stanghelle
- 5 Tilbakemelding på oppmoding om lovlegkontroll - Vaksdal kommune

Bodhild Laastad
Øvre Eikhaugen 3

5722 Dalekvam

Mobil 958 17 534

E-post: bodhild.laastad@gmail.com

Dale, 23.01.2018

Kontrollutvalet
Vaksdal kommune
Konsul Jebsens gate 16

5722 Dalekvam

Bekymring for kvaliteten på sakshandsaminga i Vaksdal kommune

Eg har bakgrunn som registrert revisor og sosiolog og har arbeidd med kommunal revisjon – både rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon – i nær 20 år. I dette arbeidet har eg gjennomført mange store forvaltningsrevisjonar i ulike kommunar, og eg har dei siste tolv åra vore sterkt involvert i opplæring av kontrollutvalsmedlemmar frå heile landet. Eg har skrive bøker, bokkapittel og artiklar om kontrollutval og forvaltningsrevisjon. Den faglege bakgrunnen min saman med det eg har sett i samband med modulscalesaka, har medført at eg ser meg nødt til å senda denne bekymringsmeldinga til kontrollutvalet i Vaksdal kommune. Bekymringa mi gjeld kvaliteten på saksutgreiingane frå administrasjonen til dei folkevalde og dessutan samhandlinga mellom administrasjonen og dei folkevalde.

Eg veit sjølvst at forskrift om kontrollutval § 4 andre ledd slår fast at kontrollutvalet ikkje kan overprøva politiske prioriteringar som er foretatt av kommunen sine folkevalde organ. Men ifølgje forskrift om revisjon § 7 bokstav e) kan ein gjennom forvaltningsrevisjon vurdere om beslutningsgrunnlaget frå administrasjonen til dei politiske organa samsvarer med offentlege utgreiingskrav, og ein kan etter bokstav c) i den same paragrafen vurdere om kommunen etterlever regelverket, det vil seia norsk lov. I modulscalesaka er det mykje som tyder på at både bokstav e) og c) er dårleg ivaretatt.

Det eg har observert i møta i formannskapet og i kommunestyret, og det eg har sett når eg har gått grundig gjennom alle sakspapira i samband med ny skule og mellombels modulscale, gir tydelege indikasjonar på at det kan stillast eit stort spørsmål ved om sakshandsaminga generelt i Vaksdal kommune oppfyller offentlege utgreiingskrav. Modulscalesaka kan sjåast som eit illustrerande eksempel på ei sak der krava etter mi meining ikkje er oppfylte.

Min generelle observasjon av møta i formannskapet og kommunestyret har gitt mange slående eksempel på at saksutgreiingane i fleire saker i tillegg til modulscalesaka ikkje har vore tilstrekkelege, og at rådmannen og særleg einingsleiar for utvikling nærast har gått i skytteltrafikk til talarstolen for å gi tilleggsopplysningar og argumentera for at politikarane skal velja administrasjonen sine løysingar.

Ja, administrasjonen har tilmed formulert seg på måtar som kan oppfattast som trugsmål retta mot politikarane. Ein slik praksis meiner eg er svært uheldig og svært lite tilfredsstillande. Den fører til dårleg transparens i dei administrative og politiske prosessane i kommunen. Den observerte praksisen inneber at mykje av sakshandsaminga skjer munnleg, det vil seia at dei folkevalde fattar sine vedtak på grunnlag av munnleg informasjon/påverknad frå administrasjonen som ikkje vert dokumentert nokon stad. Det som står i referata lyder ofte slik: «Rådmannen/administrasjonen svarte på spørsmål.» «Rådmannen/administrasjonen informerte.»

Ifølgje kommunelova § 23 nr. 2 skal rådmannen sjå til at dei sakene som vert lagde fram for folkevalde organ, er forsvarleg utgreidde, og at vedtak vert sette i verk. Ei vurdering av sakspapira og vedtaka i samband med skulesaka/modulskulesaka viser etter mi meining at ingen av desse krava fullt ut er oppfylte i denne saka. For å ta det siste først, så går det fram av kommunestyret sitt vedtak i K-sak 84/2017 punkt 1 at kommunestyret bad administrasjonen greie ut ei løysing for modulskule lokalisert på Dale og på Vaksdal innanfor den kostnadsramma som var sett i høve tidlegare vedtak, og at dette skulle leggjast fram for formannskapet til deira møte 27.11.17. Som det framgår av sakslista til formannskapsmøtet 27.11.17, hadde rådmannen ikkje følgd opp dette vedtaket. Den manglande oppfølginga er såleis i strid med kravet i kommunelova § 23 nr. 2.

Når det gjeld kravet om forsvarleg utgreiing av saker, viser ein gjennomgang av alle sakspapira i samband med ny skule/modulskule at heilt sentrale aspekt i saka ikkje er omtala/utgreidde i sakspapira.

Dei krava ein kan stilla til forsvarleg saksutgreiing, følgjer forvaltningslova § 17 og av prinsipp for god forvaltningspraksis. Kravet i § 17 er at administrasjonen skal syta for at ei sak er så godt opplyst som råd før vedtak. Dess større konsekvensar av eit vedtak, dess strengare vil kravet til forsvarlegheit vera. Forsvarleg saksutgreiing krev at alle relevante og vesentlege sider i ei sak er belyste, og at ulike alternativ er presenterte og vurderte opp mot kvarandre. To dommar frå 1989 påpeikar at det er eit viktig poeng at det i ei saksframstilling skal gjerast greie for syn som interessegrupper har gjort gjeldande overfor kommunen, og for eventuell ueinigheit innan administrasjonen.¹

Kritikken min mot kommunen si saksførebuing og saksutgreiing i modulskulesaka kan oppsummerast slik:

- Saksutgreiingane nemner ikkje omsynet til borna og deira velferd og tryggleik på skulevegen og i skuletida med eit einaste ord.
- Administrasjonen har ikkje informert kommunestyret om rasfaren ved Stanghelle skule og på Brekkjen som skuleveg. Rasfaren er høgst reell og overhengande, jf. dei fire rashendingnae i desember 2017.
- Administrasjonen har ikkje oppfylt kravet i opplæringslova § 13-3 d som pålegg kommunen plikt til foreldresamarbeid
- Administrasjonen har ikkje involvert representanten for borna sine interesser i planlegginga av plasseringa av mellombels skule. Dette er ei sak som på ein heilt grunnleggjande måte gjeld borna sine interesser.
- Kommunen har ikkje vurdert saka i lys av barnets beste slik FNs barnekonvensjon krev.

Eg vil utdjupa dei fem kulepunkta nedanfor.

¹ Frydenberg, B. (2011): Saksbehandlingsregler, Kommunerevisoren, 66(1), s. 13-16

Kravet om forsvarleg saksutgreiing

Heilt sentrale aspekt som omsynet til elevane og deira tryggleik og velferd i den komande skulekvardagen har ikkje vore omtala i saksutgreiingane i det heile. Vedtaket om plassering av modulskulen på Stanghelle inneber at trafikkfarlege og rasutsette E16 skal brukast som skuleveg for elevane frå høvesvis Dale og Vaksdal i aldersgruppa 5/6 år til 12/13 år i til saman fire år eller lenger. E16 vert ofte omtalt som «dødsvegen», og ordføraren har uttalt til media at me må vera budde på ein katastrofe. Problematiske sider ved å nytta E16 som skuleveg for barneskuleelevane frå Dale og Vaksdal har ikkje vore nemnde med eit einaste ord i administrasjonen sine saksutgreiingar. Foreldra på Dale har så langt ikkje fått nokon informasjon om kva tiltak som vil bli sette i verk for å ivareta borna sitt behov for tryggleik og tett oppfølging på busshaldeplassen når bussen svingar inn, ved ombordstiging, og deretter tryggleiken/sikring når bussen køyrer i 80-sone på E16, når bussen kjem fram til stoppestad ved skulen, ved avstiging, hjelp til å finna fram til rett dør inn i klasserommet, osv., og deretter den same prosessen ein gong til når skuledagen er ferdig. Rådmannen stod på talarstolen i kommunestyret 18.12.17 og opplyste at kommunen ikkje hadde nokon planar klare, men at dette skulle ein sjå på framover mot skulestart hausten 2018. Altså har kommunestyret fatta vedtak om plassering av modulskule på Stanghelle utan å vita korleis borna sin tryggleik skal bli ivaretatt eller korleis det heile skal løysast praktisk.

Problematiske forhold knytt til sjølve lokaliseringa av erstatnings-/modulskulen på Stanghelle er ikkje nemnde i dei kommunale sakspapira. I løpet av desember gjekk det fire ras på vegen opp Brekkjen. Denne vegen er tenkt brukt til bussing av borna frå Dale og Vaksdal til modulskulen på Stanghelle.

Han som har stått og framleis står sentralt i planlegginga av ny skule på Dale og modulskule på Stanghelle, einingsleiar for samfunnsutvikling, uttalte følgjande då han kom til rasstaden på Brekkjen 07.12.17:

"Dette kommer ikke som noen overraskelse. Vi vet jo at det er et rasfarlig område...og skolen har egne rutiner for ras. Sann som idag bruker de ikke deler av uteområdet. Grunnet fare for ras. Og noen ganger holdes barna inne på skolen. Men jeg ber om at modulskolen ikke blir et tema".

Dette som kjem fram her, viser to svært alvorlege aspekt i denne saka. For det første illustrerer saka med all tydelegheit at foreldra si sterke uro og motstand mot bussing av borna er velgrunna. Det gjekk som sagt fire ras i desember 2017, og nye ras vil heilt sikkert koma. Kjentfolk opplyser i tillegg at det heng ein stor stein oppe i fjellsida som trugar vegen og området på Brekkjen. Neste gong er det kanskje den som dett ned.

Det andre aspektet knytter seg til den på mange måtar sjokkerande uttalen frå kommunen sin einingsleiar. Her står han fram og opplyser at kommunen sine folk veit at dette området der skulebussen er tenkt å køyra fleire gongar dagleg, er rasfarleg, at ungane må haldast borte frå delar av uteområdet på Stanghelle skule, og at nokre gongar må borna haldast inne pga rasfaren. Eg kan ikkje sjå at det er opplyst om dette forholdet i det heile tatt i sakspapira som har vore lagt fram for dei folkevalde. Altså har administrasjonen her unnlate å gi særskild viktige saksopplysningar.

Administrasjonen har kun hatt fokus retta mot økonomi og plassering og utforming av den nye skulen. Eg ser at andre kommunar som har tilsvarende problemstillingar gjerne legg fram ei eiga sak tidleg i prosessen om kva løysingar dei legg opp til for elevane i byggeperioden. I desse sakene vert omsynet til elevane sine behov og deira velferd løfta fram og omtala. Men det har altså ikkje skjedd i

vår kommune. Eg meiner at dette saman med rasfaren ved skulen og på skulevegen inneber at sak om mellombels modulskule ikkje har vore forsvarleg utgreidd slik kommunelova § 23 nr. 2 og forvaltningslova § 17 krev.

Krav i opplæringslova

Foreldra på Dale og Vaksdal har fått liten eller ingen informasjon frå kommunen, og foreldreorgana har ikkje fått saka til uttale. Det ser eg er vanleg prosedyre andre stader. Ved ikkje å trekkja inn foreldra i ei så viktig avgjerd for borna, meiner eg at kommunen har brote reglane i opplæringslova § 13-3 d som pålegg kommunane ei plikt til foreldresamarbeid. Rett nok vart det halde eit svært kort informasjonsmøte for foreldra ved barneskulen på Dale i juni 2017. Der var det ikkje gitt høve til å stilla spørsmål i det heile. Det skulle ein få rikeleg høve til seinare, vart det sagt. Tidleg i januar dette året vart det halde eit nytt foreldremøte på Dale der det primære fokuset var utforminga av den nye skulen. Spørsmål og kritikk mot modulskulen vart bryskt avfeia. Derimot vart foreldra bedne om å koma med framlegg til løysingar på dei problema som kommunen hadde forårsaka ved å leggja modulskulen til Stanghelle. Svaret frå foreldra var sjølv sagt at løysinga ville vera å leggja modulskulen der borna bur. Då ville ein ha unngått alle problema knytt til bussing av dei ca 100 elevane.

Foreldra på Vaksdal har tidlegare ikkje fått informasjon i det heile tatt, men det skal ha vore eit informasjonsmøte 09.01.2017, utan at eg veit noko meir om det.

Eg ser at det er vanleg prosedyre andre stader at FAU ved dei berørte skulane vert høyrde, og at ein skriftleg uttale frå FAU ved dei berørte skulane vert lagde ved saka. Slik høyring er ikkje gjennomført ved barneskulane på Dale, Stanghelle og Vaksdal. Det meiner eg må vera eit brot på opplæringslova § 13-3 d.

Krav i plan- og bygningslova

Alle kommunar skal ifølgje plan- og bygningslova § 3-3 ha ei særskild ordning for å ivareta borna og dei unge sine interesser i plan- og byggesaksbehandlinga i kommunen. I Vaksdal kommune er det einingsleiar barnehage som er oppnemnd som borna sin representant. Eg kan ikkje sjå at ho har vore involvert eller har fått uttalt seg om borna sine interesser i saka om mellombels modulskule. Dette meiner eg er i strid med plan- og bygningslova § 5-1 om medverknad. Planar og sak om mellombels modulskule gjeld i høgaste grad borna sine interesser.

Krav i FN sin barnekonvensjon

Noreg har vedtatt FN's barnekonvensjon som norsk lov. Artikkel 3 lyder slik.

Artikkel 3 – Barnets beste

1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.
2. Partene påtar seg å sikre barnet den beskyttelse og omsorg som er nødvendig for barnets trivsel, idet det tas hensyn til rettighetene og forpliktelsene til barnets foreldre, verger eller andre enkeltpersoner som har det juridiske ansvaret for ham eller henne, og skal treffe alle egnede, lovgivningsmessige og administrative tiltak for dette formål.
3. Partene skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for barns omsorg eller beskyttelse, retter seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.

Vaksdal kommune har ikkje så mykje som med eitt ord trekt inn barnas beste i saka om mellombels modulskule. Dette er eit brot på FNs barnekonvensjon.

Det eg har sett fram ovanfor, meiner eg viser at saka om modulskule har vore mangelfullt utgreidd ved at heilt sentrale sider ved saka ikkje har vore belyste. Beslutningsgrunnlaget som har vore lagt fram for dei folkevalde har vore mangelfullt, noko som er i strid med kommunelova § 23 nr. 2 og forvaltningslova § 17.

I tillegg har eg vist at kommunen ikkje har oppfylt sentrale krav i opplæringslova, plan- og bygningsslova og FN sin barnekonvensjon.

Nokre refleksjonar om dei folkevalde si rolle og ansvar

Eg er freista til å avslutta med nokre refleksjonar om dei folkevalde si rolle og ansvar.

I modulskulesaka såg ein fleire eksempel på at rådmannen la fram omfattande tilleggsdokument ved møtestart, dokument som gjerne var premissgjevande for dei folkevalde sine vedtak. Ein slik framgangsmåte inneber at dei folkevalde ikkje får høve til å setja seg godt nok inn i heile sakskomplekset. Dette i tillegg til det eg har trekt fram ovanfor, gjer at ein kan spørja seg om dei folkevalde har hatt tilstrekkeleg informasjon før dei fatta sine vedtak i t.d. modulskulesaka.

I Overå og Bernt sin lovkommentar til kommunelova § 32 nr. 2 framgår det at det er det politiske organet sjølv som med alminneleg fleirtal avgjer om dei synest at saksførebuinga har vore tilstrekkeleg til at dei kan fatta eit realitetsvedtak. Altså legg kommunelova eit stort ansvar på dei folkevalde. Fleirtalet av dei folkevalde i kommunestyret gav i kommunestyremøtet 18.12.17 uttrykk for at dei hadde full tillit til administrasjonen. Dette finn eg svært urovekkjande sett på bakgrunn av dei fakta i saka eg har presentert ovanfor. Ein kan spørja seg om dei folkevalde er tilstrekkeleg medvitne om sitt eige ansvar for å sikra at vedtak vert fatta på eit forsvarleg grunnlag. Til sjuande og sist er det dei folkevalde som vert ståande ansvarlege for konsekvensane av vedtaka sine. Det er nærliggjande å spørja seg om opplæringa av dei folkevalde i Vaksdal kommune har vore god nok, men det er ei anna skål.

Ei foreldregruppe har lagt saka om modulskulen fram for Barneombodet, og eg legg ved svaret dei fekk til orientering.

Eg håpar kontrollutvalet finn grunn til å sjå nærare på kvaliteten på saksutgreiingane i Vaksdal kommune og samhandlinga mellom administrasjonen og dei folkevalde på bakgrunn av denne bekymringsmeldinga.

Beste helsing

Bodhild Laastad

Vedlegg: Barneombodet sitt brev datert 9. januar 2018

Til Barneombudet

Postboks 8889 Youngstorget

0028 OSLO

Melding om djup bekymring frå foreldra på Dale, Stanghelle og Vaksdal

Vaksdal kommune har gjort vedtak om at det skal byggjast ny barne- og ungdomsskule på Dale der den gamle skulen står i dag. Når den nye skulen på Dale står ferdig, er det meininga at barneskulen på tettstaden Vaksdal skal rehabiliterast eller byggjast ny. I byggeperioden må kommunen etablera ein erstatningsskule for elevane.

Kommunestyret har vedtatt at slik erstatningsskule skal etablerast i form av ein mellombels moduls skule ved Stanghelle skule. Dette vedtaket inneber at om lag 100 elevar i alderen 5-13 år frå Dale skal bussast frå Dale til Stanghelle i to år, og at om lag 130 born i den same aldersgruppa frå Vaksdal deretter skal bussast frå Vaksdal til Stanghelle i to år. Borna sin skuleveg vert den rasutsette og trafikkfarlege E16. Statistikken viser at det går hyppige ras på E 16 gjennom Vaksdal kommune, og me har hatt altfor mange dødsulykker på vegen. Ordføraren har offentleg omtala vegen i slike ordelag: «Vi må være forberedt på en katastrofe.» No vil altså kommunen senda våre yngste ut på daglege turar på katastrofevegen. Det er ei løysing som me foreldre ikkje kan leva med.

Me kjenner på ein djup angst for borna våre ved dette vedtaket. Me meiner at kommunen her vél ei løysing som utset borna våre for ein urimeleg stor risiko og belastning. Kommunen si løysing er både uakseptabelt og unødvendig då det finst eigna tomter for mellombels moduls skule både på Dale og Vaksdal. Det ville vera fullt mogleg å etablera mellombels skule først på Dale for deretter å flytta han dei to neste åra til Vaksdal innanfor dei økonomiske rammene kommunen opererer med. På den måten hadde borna våre kunna få ein trygg skulekvardag i sitt eige nærmiljø og sloppe unna den farefulle ferda på E 16.

Me stiller oss dessutan sterkt kritiske til kommunen si saksførebuing- og handsaming av saka om erstatningsskule/modulskule. Me gjer greie for kritikken vår nedanfor.

Foreldra har ikkje blitt høyrde

Forhold knytt til erstatnings-/modulskulen har hatt ingen eller svært lite fokus i dei kommunale sakspapira, og elevane og omsynet til deira tryggleik og velferd i den komande

skulekvardagen har ikkje vore omtala i det heile. Dette aspektet har kome heilt i skuggen av plassering og utforming av den nye skulen.

Ved ikkje å trekkja inn foreldra i ei så viktig avgjerd for borna våre, meiner me foreldre at kommunen har brote reglane i opplæringslova § 13-3 d som pålegg kommunane ei plikt til foreldresamarbeid. Foreldra på Dale og Vaksdal har i fått liten eller ingen informasjon frå kommunen, og foreldreorgana har ikkje fått saka til uttale. Det ser me er vanleg prosedyre andre stader. Me meiner dette må vera eit minstekrav for å oppfylle opplæringslova sine reglar i denne saka. Det vart halde eit svært kort informasjonsmøte for foreldra ved barneskulen på Dale i juni 2017. Der var det ikkje gitt høve til å stilla spørsmål i det heile. Det skulle ein få rikeleg høve til seinare, vart det sagt. Det har enno ikkje skjedd. Ei anna sak er at foreldra til dei borna som framleis er førskuleborn og som vil verta råka av dette dei to neste skuleåra, og som i tillegg er den mest sårbare elevgruppa, ikkje er blitt informert i det heile.

På Stanghelle vart det halde eit informasjonsmøte 02.11.17. Heller ikkje her vart foreldra med førskuleborn som vert råka av vedtaket om etablering av ein modulskeule, invitert eller informert.

Foreldra på Vaksdal har ikkje fått informasjon i det heile tatt.

Me ser at det er vanleg prosedyre andre stader at FAU ved dei berørte skulane vert høyrde, og at ein skriftleg uttale frå FAU ved dei berørte skulane vert lagde ved saka. Slik høyring er ikkje gjennomført ved barneskulane på Dale, Stanghelle og Vaksdal. Det meiner me må vera eit brot på opplæringslova § 13-3 d.

Barna sin representant har ikkje uttalt seg i saka

Alle kommunar skal ifølgje plan- og bygningslova § 3-3 ha ei særskild ordning for å ivareta borna og dei unge sine interesser i plan- og byggesaksbehandlinga i kommunen. I Vaksdal kommune er det einingsleiar barnehage som er oppnemnd som borna sin representant. Me kan ikkje sjå at ho har vore involvert eller har fått uttalt seg om borna sine interesser i saka om mellombels modulskeule. Dette meiner me er i strid med plan- og bygningslova § 5-1 om medverknad. Planar og sak om mellombels modulskeule gjeld i høgaste grad borna sine interesser.

Saka har ikkje vore tilstrekkeleg utgreidd

Torsdag 07.12.17 på føremiddagen gjekk det to ras i Brekkjen som er skuleveg for mange born på Stanghelle. Det første raset gjekk kl. 11.35 og det andre kl. 11.55. Same vegen er tenkt brukt til bussing av borna frå Dale og Vaksdal til modulskeule på Stanghelle. Slik såg det ut torsdag føremiddag:

Han som har stått og framleis står sentral i planlegginga av ny skule på Dale og modulskule på Stanghelle, einingsleiar samfunnsutvikling, uttalte følgjande då han kom til rasstaden:

"Dette kommer ikke som noen overraskelse. Vi vet jo at det er et rasfarlig område...og skolen har egne rutiner for ras. Sånn som idag bruker de ikke deler av uteområdet. Grunnet fare for ras. Og noen ganger holdes barna inne på skolen. Men jeg ber om at modulskolen ikke blir et tema".

Me viser også til følgjande oppslag på kommunen sin nettstad 07.12.17:

Geolog har vore på synfaring og melder om framleis rasfare. Det var ikkje mogeleg å gå opp med helikopter i dag. Det blir ny synfaring med geolog måndag. Vegen til Brekkjen og over Træshaugen blir heilt stengd til måndag, og berørte husstandar er kontakta direkte. Bustaden som er evakuert vil framleis vere dette til geolog har vore på synfaring måndag 11. desember.

Kommunen vil ha vakthald i rasområdet i perioden.

Dette som kjem fram her, viser to svært alvorlege aspekt i denne saka. For det første illustrerer saka med all tydelegheit at foreldra si sterke uro og motstand mot bussing av borna er velgrunna. Det gjekk ras 07.12.17, og nye ras vil heilt sikkert koma. Kjentfolk opplyser i tillegg at det heng ein stor stein oppe i fjellsida som trugar vegen og området på Brekkjen. Neste gong er det kanskje den som dett ned.

Det andre aspektet knyter seg til den på mange måtar sjokkerande uttalen frå kommunen sin einingsleiar. Her står han fram og opplyser at kommunen sine folk veit at dette området der skulebussen er tenkt å køyra fleire gongar dagleg er rasfarleg, at ungane må haldast borte frå delar av uteområdet på Stanghelle skule, og at nokre gongar må borna haldast inne pga rasfaren. Og her vil altså kommunen leggja ein modulskule som vil meir enn dubla elevtalet på Stanghelle i fire år eller lenger. Me kan ikkje sjå at det er opplyst om dette

forholdet i det heile tatt i sakspapira om modulskulen som har vore lagt fram for dei folkevalde. Altså har administrasjonen unnlate å gi ei særskild viktig saksopplysning.

Heilt sentrale aspekt som omsynet til elevane og deira tryggleik og velferd i den komande skulekvardagen har heller ikkje vore omtala i saksutgreiingane. Administrasjonen har kun hatt fokus retta mot økonomi og plassering og utforming av den nye skulen. Me ser at andre kommunar som har tilsvarende problemstillingar gjerne legg fram ei eiga sak tidleg i prosessen om kva løysingar dei legg opp til for elevane i byggeperioden. I desse sakene vert omsynet til elevane sine behov og deira velferd løfta fram og omtala. Men det har altså ikkje skjedd i vår kommune. Me meiner at dette saman med rasfaren ved skulen og skulevegen inneber at sak om mellombels modulskule ikkje har vore forsvarleg utgreidd slik kommunelova § 23 nr. krev.

FNs barnekonvensjon

Noreg har vedtatt FNs barnekonvensjon som norsk lov. Artikkel 3 lyder slik.

Artikkel 3 – Barnets beste

1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.
2. Partene påtar seg å sikre barnet den beskyttelse og omsorg som er nødvendig for barnets trivsel, idet det tas hensyn til rettighetene og forpliktelsene til barnets foreldre, verger eller andre enkeltpersoner som har det juridiske ansvaret for ham eller henne, og skal treffe alle egnede, lovgivningsmessige og administrative tiltak for dette formål.
3. Partene skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for barns omsorg eller beskyttelse, retter seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.

Me foreldre kan ikkje sjå at Vaksdal kommune med så mykje som eit ord har trekt inn barnas beste i saka om mellombels modulskule. Me meiner at dette er eit brot på FNs barnekonvensjon.

Oppsummering og konklusjon

Vår kritikk mot kommunen si saksførebuing og saksutgreiing kan oppsummerast slik:

- Administrasjonen har ikkje informert kommunestyret om rasfaren ved Stanghelle skole og på Brekkjen som skuleveg.
- Rasfaren er høgst reell og overhengande, jf. rasa som gjekk 07.12.17

- Omsynet til borna sin tryggleik og velferd har ikkje vore tema i saksutgreiingane i det heile tatt.
- Administrasjonen har ikkje oppfylt kravet i opplæringslova § 13-3 d som pålegg kommunen plikt til foreldresamarbeid
- Administrasjonen har ikkje involvert representanten for borna sine interesser i planlegginga av plasseringa av mellombels skule. Dette er ei sak som på ein heilt grunnleggjande måte gjeld borna sine interesser.
- Kommunen har ikkje vurdert saka i lys av barnets beste slik FNs barnekonvensjon krev.

Altså har kommunen etter vårt syn ikkje oppfylt krav i opplæringslova, plan- og bygningslova, kommunelova og FNs barnekonvensjon. Dette inneber at saka har vore mangelfullt utgreidd ved at heilt sentrale sider ved saka ikkje har vore belyst, og det meiner me er sterkt kritikkverdig. Beslutningsgrunnlaget som har vore lagt fram for dei folkevalde har vore mangelfullt, noko som er i strid med kommunelova § 23 nr. 2.

Me veit at Barneombudet ikkje har myndigheit til å endra på kommunen sitt vedtak i denne saka, men me foreldre ber om at Barneombudet vurderer og uttalar seg om saka i lys av Barnekonvensjonen og barn sine rettar i vårt samfunn. Eit svært sentralt spørsmål frå oss foreldre er kva rett kommunen har til å utsetja borna våre for ein risikofylt skuleveg dei fire neste åra når andre løysingar hadde vore fullt mogleg. Har me foreldre som er dei fremste beskyttarane for borna våre, verkeleg ingen ting me skulle ha sagt i denne saka?

Sidan kommunen alt har lyst ut konkurranse om modulskulen på Stanghelle med tilbodsfrist 04.01.2018 og tek sikte på å kunngjera val av leverandør 26.01.2018, håpar me på rask behandling hjå Barneombudet.

Beste helsing

FAU Vaksdal Skule

FAU Dale Skule

FAU Vaksdal barnehage

FAU Stanghelle barnehage

Foreldrerepresentantar Dale barnehage

BARNEOMBODET

FAU Vaksdal barnehage

v/ Lena Hesjedal Mjelde

Vår ref:
18/00061-2

Saksbehandlar:
Morten Hendis

Dato:
9. januar 2018

Svar på bekymring for "det beste for barnet" i modulskulesak

Takk for at de skriv til Barneombudet. Som de skriv, kan vi ikkje gå inn i dykkar sak direkte, men vi vil gje nokre råd om korleis vurdering av det beste for barnet skal handsamast i slike saker.

Barneombudet meiner at mange vedtak om endringar i skulestruktur, skuleflytting og mellombelse løysingar skjer av økonomiske omsyn, utan at dette vert vekta opp mot omsynet til det beste for barna. Der dette skjer, kan det vere i strid med barnekonvensjonen, opplæringslova og forvaltningslova. Det er grunn til å spørje seg om kommunar i slike saker feilaktig tar utgangspunkt i kva barn kan tole av belastningar, framfor å legge avgjerande vekt på kva som er til det beste for barnet, jf. barnekonvensjonen artikkel 3.

Det beste for barnet

Kommunen skal ta utgangspunkt i det beste for barnet i alle avgjerder som vedkjem barn. Det står i barnekonvensjonen artikkel 3. Barnekonvensjonen har status som norsk lov. Dersom andre omsyn veg tyngre enn det beste for barnet, skal dette gå fram av saka. Dersom prinsippet om det beste for barnet ikkje har blitt utgreidd i saka om modulscole, og ikkje er drøfta i saksframlegget, kan det vere ein feil i sakshandsaminga. Dette kan gjere at vedtaket ikkje er gyldig. Det er i tillegg slik at kommunen skal ta særskilde omsyn til barn som av ulike grunnar har behov for spesiell tilrettelegging.

Rett til leik og fritid

Retten til leik, kvile og fritidsaktivitetar er omtala i Barnekonvensjonen artikkel 31. Lang reiseveg til skulen kan gå ut over denne retten. Dersom det er slik at det blir lang skyss på dårlege veger, slik de beskriv i brevet, kan dette også gå ut over læringsmiljøet til elevane. Det kan derfor i tillegg vere i strid med opplæringslova å gjennomføre slike endringar som de skriv om.

Skuleskyss

Retten til skuleskyss er omtalt i I NOU 1995:18. Her viser ein til rettleiaren frå departementet (i heftet N-4/85, om anbefalt tidsbruk til reise og ventetid ved skuleskyss). Departementet skriv følgjande:

«Ved praktiseringen av grunnskoleloven har Kirke- og undervisningsdepartementet anbefalt følgjende når det gjelder "akseptabel" tid underveis (reisetid + gangtid + ventetid én vei):

*For 1.-3. klasse: inntil 45 minutter
For 4.-6. klasse: inntil 60 minutter
For 7.-9. klasse: inntil 75 minutter»*

Postadresse:
Postboks 8889 Youngstorget
0028 OSLO
Tlf 22 99 39 50

Besøksadresse:
Karl Johansgate 7
0154 OSLO
Inngang frå Dronningens gate

E-post:
post@barneombudet.no
www.barneombudet.no
Org.nr.: 971 527 765

Departementet har no trekt tilbake dette heftet. Barneombodet meiner det er grunn til å spørje seg om anbefalinga var i overkant av kva som er til det beste for barnet. Reisetid som overstig det som i sin tid blei anbefalt, kan vere i strid med det beste for barnet, særleg for dei yngste elevane og elevar med ulike funksjonsnedsettingar. I tillegg må ein ta omsyn til vegstandarden og kvaliteten og servicenivået på skulebussen.

Læringsutbytte og skulemiljø

Lang reiseveg og større endringar i kvardagen til elevane kan også gå ut over skulemiljøet og utbyttet av opplæringa. Dersom elevane er slitne etter reisa, eller om dei gruer seg til reisa, kan det redusere utbyttet av læringa på skulen. Det same vil gjelde om elevane gruar seg til å vere i klassen eller på skulen. Elevar som tilbringar mykje tid på transport utan tilsyn, vil også vere meir utsette for mobbing.

Retten til å bli høyr

I prosessane kommunen legg opp til i slike saker, er det viktig å minne om barnekonvensjonen artikkel 12, om barnet sin rett til å bli høyr. Dette skal også gå fram av sjølv saka. Vi er skeptiske til at ein aleine legg synspunkta til foreldra til grunn, og barn bør derfor også høyrast direkte i slike saker.

Barneombodet føreset at kommunen i denne saka har gjennomført ein prosess der barn og unge er inviterte til å delta, og at deira syn kjem fram i saka som er lagt fram for politikarane. Dersom ikkje dette er gjort, og heller ikkje representanten til barn og unge i plan- og byggesaksbehandling er høyr, kan dette vere ein feil i sakshandsaminga. Som de sjølv peikar på i dykkar brev til oss, skal også foreldra høyrast i slike saker.

Kontroll av om vedtak er lovleg

Dersom de meiner at vedtaket om plassering av modulsolen ikkje er gyldig, kan de klage til fylkesmannen. For at dette skal vere mogleg, må minimum tre politikarar i kommunestyret krevje dette. Fylkesmannen vil då gjere ein kontroll av om vedtaket er lovleg. Dette står i kommunelova § 59. De kan bruke dette brevet i ein dialog med medlemmer av kommunestyret, og forsøke å få tre politikarar til å krevje ein slik kontroll av om vedtaket er lovleg.

Oppsummering

Eit saksframlegg om å lage ei midlertidig skuleløyning må innehalde vurderingar av om korleis den løyninga ein vil vareta elevane like godt eller betre enn å ved å plassere modulsolen ein annan stad. Utgangspunktet skal ikkje vere kva barn kan tole av belastningar, men korleis vedtaket vil vere til det beste for barna.

Moment av tyding kan vere nærleik, pedagogisk miljø, skulemiljø (psykologisk og fysisk, jf. opplæringslova kapittel 9a), trafikksikkerheit, sikkerheit ved skoletransport, størrelse på klasse eller gruppe og varetaking av barn med særskilde behov. Jo lenger ein reiseveg er, jo viktigare er det at kvar elev blir sikra rett til sete med setebelte, og at bussen køyrer på ein trygg veg.

Vi håpar de finn ei løyning i dialog med politikarane i dykkar kommune som er til det beste for barna.

Venleg helsing

Camilla Kayed
fagsjef

Morten Hendis
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Dale, 20.12.2017

Til Fylkesmannen i Hordaland

Vaksdal kommune har gjort vedtak om at det skal byggjast ny barne- og ungdomsskule på Dale der den gamle skulen står i dag. Når den nye skulen på Dale står ferdig, er det meininga at barneskulen på tettstaden Vaksdal skal rehabiliterast eller byggjast ny. I byggjeperioden må kommunen etablera einerstatingsskule for elevane.

Kommunestyret har vedtatt at det skal etablerast einmellombels modulskule plassert ved Stanghelle skule. Dette inneber at om lag 100 elevar skal fraktas med buss i 4 år. Først elevane frå Dale, så frå Vaksdal. Borna sin skuleveg vert den rasutsette og trafikkfarlege E16. Statistikken viser at det går hyppige ras på E 16 gjennom Vaksdal kommune.

Vegen har og mange trafikk og dødsulykker.

Ordføraren har offentleg omtala vegen i slike ordlag: «Vi må være forberedt på en katastrofe.»

Me er forbausa og fortvila over at barna ikkje kan sleppa unødige ferdsel på E16. Me er engstelege for borna våre, og meiner at kommunen her vél ei løysing som utset borna våre for ein urimeleg stor risiko og belastning.

Det finst eigna tomter for mellombels modulskule både på Dale og Vaksdal. Det ville vera fullt mogleg å etableramellombels skule først på Dale for deretter å flytta han dei to neste åra til Vaksdal innanfor dei økonomiske rammene kommunen opererer med. På den måten hadde borna våre kunna få ein trygg skulekvardag i sitt eige nærmiljø og unngått den farefulle ferda på E 16. Me er kritiske til kommunen si saksførebuing- og handsaming av saka om erstatningsskule/modulskule. Det vil me gjeregreie for vidare;

Foreldre har ikkje blitt høyrde

Forhold knytt til erstatnings-/modulskulen har hatt ingen eller svært lite fokus i dei kommunale sakspapira. Elevane og omsynet til deira tryggleik og velferd i den komande skulekvardagen har ikkje vore omtala i det heile. Me ser at vanleg prosedyre andre stader, er at FAU ved dei berørte skulane vert høyrde, og at ein skriftleg uttale vert lagt ved saka. Slik høyring er ikkje gjennomført ved barneskulane på Dale, Stanghelle og Vaksdal.

Dette aspektet har kome heilt i skuggen av plassering og utforming av den nye skulen.

Ved ikkje å trekkja inn foreldre i ei så viktig avgjerd for bornavåre, meiner me foreldre at kommunen har brote reglane i opplæringslova § 13-3 d som pålegg kommunane ei plikt til foreldresamarbeid.

Skulen har ikkje fått komme med uttale før valg av plassering

Trivsel og læringsmiljø vil få nye utfordringar. Stanghelle elevane skal i første omgang blandast med Dale elevar. Deretter med elevane frå Vaksdal. Så blir dei aleine igjen, deretter samla med alle på ungdomsskulen. Kontinuerlegeomstillingar blir utgangspunktet for alle med denne løysinga.

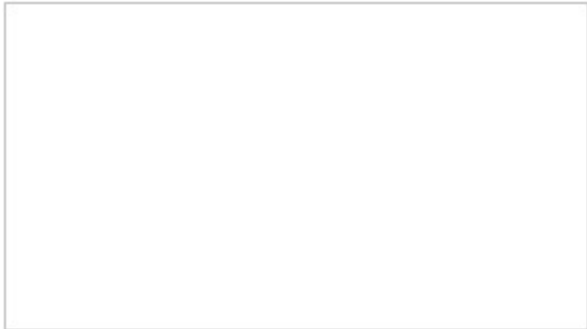
Det er personalet ved skulen som sit med all fagleg kunnskap knytt opp mot elevane i omstillingane. Det er dei som skal skapa nye pedagogiske plattformar fleire gonger på få år, ved valgt alternativ. Skulen skulle vore med i prosessen fråbyrjinga.

Barna sin representant har ikkje uttalt seg i saka

I Vaksdal kommune er det einingsleiar barnehage som er oppnemnd som borna sin representant. Planar og sak om mellombels modulskule gjeld i høgaste grad borna sine interesser. Me kan ikkje sjå at ho har vore involvert eller har fått uttalt seg om borna sine interesser i saka om mellombels modulskule. Dette meiner me er i strid med plan- og bygningslova § 5-1 om medverknad.

Saka har ikkje vore tilstrekkeleg utgreidd

Torsdag 07.12.17 på føremiddagen gjekk det to ras i Brekkjensom er skuleveg for mange born på Stanghelle. Det første raset gjekk kl. 11.35 og det andre kl. 11.55. Same vegen er tenkt brukt til bussing av borna frå Dale og Vaksdal til modulskele på Stanghelle. Slik såg det ut torsdag føremiddag:

Me viser til følgjande oppslag på kommunen sin nettstad 07.12.17:

Geolog har vore på synfaring og melder om framleis rasfare. Det var ikkje mogeleg å gå opp med helikopter i dag. Det blir ny synfaring med geolog måndag. Vegen til Brekkjen og over Træshaugen blir heilt stengd til måndag, og berørte husstandar er kontakta direkte. Bustaden som er evakuert vil framleis vere dette til geolog har vore på synfaring måndag 11. desember.

Kommunen vil ha vakthald i rasområdet i perioden.

Einingsleiar for samfunnsutvikling seier til lokalavisa; at skulen ligg i eit rasutsattområde, og at dei tek dette på stort alvor

Dette som kjem fram her, viser to svært alvorlege aspekt i denne saka. For det første illustrerer saka med all tydelegheit at foreldra si sterke uro og motstand mot bussing av borna er velgrunna. Det gjekk ras 07.12.17, og nye ras vil heilt sikkert koma. Kjentfolk opplyser i tillegg at det heng ein stor stein oppe i fjellsida som trugar vegen og området på Brekkjen. Neste gong er det kanskje den som dett ned.

Det andre aspektet knytter seg til uttalen frå kommunen sin einingsleiar. Han fortel at kommunen veit at dette området er rasfarlig. Der er her skulebussen skal køyra fleire gongardagleg. Modulskulen vil meir enn dobla elevtalet på Stanghelle i fire år eller lenger.

Me kan ikkje sjå at det er opplyst eller greid ut om rasfaren i sakspapira om modulskulen. Altså har administrasjonen unnlate å gi ei særskild viktig saksopplysning.

Me meiner at sak om mellombels modulskele ikkje har voreforsvarleg utgreidd slik kommunelova § 23 nr. krev.

Norge har vedtatt FNs barnekonvensjon som norsk lov;

Artikkel 3 – Barnets beste

1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

2. Partene påtar seg å sikre barnet den beskyttelse og omsorg som er nødvendig for barnets trivsel, idet det tas hensyn til rettighetene og forpliktelsene til barnets foreldre, verger eller andre enkeltpersoner som har det juridiske ansvaret for ham eller henne, og skal treffe alle egnede, lovgivningsmessige og administrative tiltak for dette formål.

3. Partene skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for barns omsorg eller beskyttelse, retter seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.

Me foreldre kan ikkje sjå at Vaksdal kommune med så mykjesom eit ord har trekt inn barnas beste i saka om mellombels modulskele. Me meiner at dette er eit brot på FNs barnekonvensjon.

Vår kritikk mot kommunen si saksførebuing og saksutgreiing kan oppsummerast slik:

- Administrasjonen har ikkje informert kommunestyret om rasfaren ved Stanghelle skule og på Brekkjen som skuleveg.
- Rasfaren er høgst reell og overhengande, jf. rasa som gjekk 07.12.17
- Omsynet til borna sin tryggleik og velferd har ikkje voretema i saksutgreiingane i det heile tatt.
- Administrasjonen har ikkje oppfylt kravet i opplæringslova § 13-3 d som pålegg kommunen plikt til foreldresamarbeid
- Administrasjonen har ikkje involvert representanten for borna sine interesser i planlegginga av plasseringa av mellombels skule. Dette er ei sak som på ein heilt grunnleggjande måte gjeld borna sine interesser.
- Kommunen har ikkje vurdert saka i lys av barnets beste slik FNs barnekonvensjon krev.

Me meiner sentrale krav i i opplæringslova, plan- og bygningslova og kommunelova ikkje har blitt fulgt.

Beslutningsgrunnlaget som har vart framlagt dei folkevalde har vore mangelfullt, noko som er i strid med kommunelova § 23 nr. 2.

Me ber om at Fylkesmannen i Hordaland ser nærare på korleis Vaksdal kommune har handtert saka om mellombels skule.

Sidan kommunen alt har lyst ut konkurranse om modulskulen på Stanghelle med tilbudsfrist 04.01.2018 og tek sikte på å kunngjera val av leverandør 26.01.2018, håpar me på rask behandling hjå Fylkesmannen.

Beste helsing

FAU Dale skule, FAU Vaksdal skule, FAU Vaksdal barnehage, FAU Stanghelle barnehage og foreldrerepresentanter Dale barnehage.

Sendt fra min iPad

Bodhild Laastad

Tilbakemelding på oppmoding om lovlegkontroll - Vaksdal kommune

Fylkesmannen i Hordaland viser til oppmoding om lovlegkontroll frå FAU Dale skule, FAU Vaksdal skule, FAU Vaksdal barnehage, FAU Stanghelle barnehage, og foreldrerepresentantar Dale barnehage, motteke 20. desember 2017.

Vi viser til rettleiaren for lovlegkontroll etter kommunelova § 59 av Kommunal- og regionaldepartementet, Veileder H-2299. Under punkt 6.3.3 oppstillast moment som er viktige for vurderinga om når Fylkesmannen bør ta ei avgjerd opp til kontroll av eige tiltak. Utgangspunktet er at det skal hefte usikkerheit ved om avgjerda er lovleg før lovlegkontroll gjennomførast. Rettssikkerheit, tillit til forvaltninga, og andre relevante forhold vil vere ein del av vurderinga.

Fylkesmannen har vurdert oppmodinga i tråd med mellom anna momenta i punkt 6.3.3 i rettleiaren. På bakgrunn av dette har Fylkesmannen vurdert å ikkje ta saka opp til behandling av eige tiltak.

Fylkesmannen minner likevel om at både Barnekonvensjonen og ulovfesta forvaltningsprinsipp må ligge til grunn i kommunen si saksbehandling.

Med helsing

Anne Hjermann
utdanningsdirektør

Line Sperre
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:
Vaksdal kommune Konsul Jebsensgata 16 5722 Dalekvam

Vedlegg:
Oppmoding om lovlegkontroll

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2017/105-2
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utal	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	4/18	28.02.2018

Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring - Forslag til prosjektplan

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet handsama sak PS 41/17 Bestilling av forvaltningsrevisjon i møte 28.11.2017 og dette vart protokollert:

«Handsaming i møtet:

Etter avstemming mellom prosjekt nr. 1 «Forvaltningsrevisjon av mottak og oppfølging av flyktingar» og nr. 4 «Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring» vart prosjekt 4 vald mot stemmene frå Terje Davidsen (H) og Anny Leiren (H).

Kontrollutvalet diskuterte seg fram til at forslag til prosjektplan bør innehalde slike problemstillingar/moment:

- Administrasjon og sentrale politikarar
- Journalføring
- Arkivering
- Rutinar for innsyn
- Saksførebuing til politiske organ
- Kapasitet til å gjera ei forsvarleg utgreiing
- Kompetanse
- Er system og rutinar på plass og fungerer dei?
- Tilbakemeldingar på henvendingar til kommunen

På bakgrunn av dette vart slikt vedtak samrøystes vedteke.

Vedtak:

1. *Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring.*

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00
Direkte telefon 55239447 – Mobil 97505152 - E-postadresse: roald.breistein@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no
Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

2. Deloitte vert beden om å levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet seinast innan 12.02.2018 og skal godkjennast i neste møte i kontrollutvalet»

Drøfting:

Med utgangspunkt i det som går fram over har Deloitte levert forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring. Prosjektplanen følgjer vedlagt.

Av den føreslåtte prosjektplanen går det fram at føremålet med forvaltningsrevisjonen er:

«Føremålet med forvaltningsrevisjonen vil vere å undersøkje om Vaksdal kommune har system og rutinar som sikrar ei forsvarleg saksførebuing av politiske saker og at henvendingar frå borgarane i kommunen blir svara på i samsvar med lovkrav. I tillegg er det eit føremål med prosjektet å undersøkje om kommunen praktiserer offentleg sakshandsaming.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. **I kva grad er det etablert system og rutinar som sikrar ei forsvarleg saksførebuing av politiske saker?**
 - a) Er det etablert malar/sjekklistar som kan nyttast som støtte/hjelpemiddel i samband med utarbeiding av politiske saker?
 - b) I kva grad blir det gjennomført systematiske konsekvensanalysar i saksførebuingane (t.d. med omsyn til økonomi, miljø osv.) og blir sentrale partar høyrte?
 - c) I kva grad blir det føreslått framdriftsplanar og fristar for gjennomføring i administrasjonen sine saksutgreiingar og forslag til vedtak?
 - d) Er det etablert retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning i prosessen med utarbeiding av politiske saker?
 - e) Blir det gitt tilstrekkeleg tid til saksførebuing i politiske organ?
2. **Korleis sikrar kommunen at brev og andre henvendingar blir handsama i samsvar med krav i forvaltningslova?**
 - a) I kva grad har kommunen rutinar som sikrar at henvendingar blir følgte opp?
 - b) Blir brev og e-postar svart på i samsvar med reglane om førebels svar?
3. **I kva grad har kommunen rutinar som sikrar offentlegheit i sakshandsaminga?**
 - a) Følgjer den offentlege postlista krav i lov- og regelverk?
 - i. Er den offentleg postlista fullstendig?
 - ii. Har kommunen rutinar som sikrar at postlista blir publisert utan unødig opphald?
 - b) Har kommunen ein oppdatert arkivplan som oppfyller krava i regelverket?
 - c) Har kommunen rutinar for å sikre at inn- og utgåande dokument blir registrert i samsvar med krav i regelverket? Omfattar ev. system og rutinar for arkivering og journalføring at alle typar inn- og utgåande meldingar, og under dette særleg:
 - i. E-post sendt direkte til eller frå leiar/sakshandsamar
 - ii. Tekstmeldingar (SMS)
 - iii. Telefonsamtalar som har relevans for sakshandsaminga
 - d) Har kommunen rutinar for å sikre at organinterne dokument blir registrerte i samsvar med regelverket?
 - e) Er det rutinar for skjerming av informasjon i postlista?
 - f) Er det rutinar for å vurdere førespurnader om innsyn?
 - g) Har kommunen rutinar som sikrar at lukking av møte i politiske organ skjer i samsvar med regelverket?

Det er formulert slik avgrensning av dette prosjektet:

«Prosjektet tar for seg politiske vedtak fatta i kommunestyret og politiske utval. Administrative vedtak som er vedtatt etter delegeringsreglementet er ikkje omfatta av dette prosjektet. Vidare har revisjonen avgrensa fokus til sakshandsaminga som føregår i kommunen sitt sentrale sakshandsamingssystem, og vil ikkje gjere

undersøkingar i eventuelle fagsystem der det føregår sakshandsaming. Endeleg fokuserer revisjonen på kommunen sitt daglegarkiv, og vil ikkje gjere undersøkingar knytt til bortsettingsarkiv eller arkivdepot. Vi vil heller ikkje gjere undersøkingar knytt til den fysiske sikringa av arkivet.»

Forslag til prosjektplan er i stor grad i tråd med bestillinga frå kontrollutvalet. Sekretariatet har likevel merka seg følgjande:

- Tittelen på prosjektet er endra frå «Sakshandsaming, arkivering og journalføring» og til «Saksførebuing og offentleg sakshandsaming»
- Punkt 3 c) i inneheld ikkje noko om sentrale politikarar
- Prosjektplanen inneheld ikkje noko om «kapasitet til å gjera ei forsvarleg utgreiing»
- Prosjektplanen inneheld heller ikkje noko om «kompetanse»

Sekretariatet antar at Deloitte i møtet vil gjera greie for kvifor desse endringane er gjort.

I dette revisjonsprosjektet vil Deloitte m.a. nytte dokumentanalyse, intervju, stikkprøvekontrollar og verifisering og høyring som metode. Revisjonen ønskjer å gjennomføre 6-8 intervju med utvalde personar i Vaksdal kommune som er involvert i saksførebuing, sakshandsaming, arkivering og journalføring.

Med utgangspunkt i det omfang som ligg i den føreslåtte prosjektplanen meiner sekretariatet at det kan forsvarast å bruke inntil det timetal som er føreslått.

Konklusjon:

Sekretariatet meiner at prosjektplanen er godt gjennomarbeidd og i stor grad i tråd med dei føringar som ligg i bestillinga frå kontrollutvalet. Kontrollutvalet bør likevel be om at Deloitte gjer greie for dei endringane som er omtalt under drøftingspunktet over. Når det gjeld timetalet vil sekretariatet tilrå at det vert godkjent inntil det timetal som går fram av prosjektplanen. Vidare bør det akseptast opsjon på ev. presentasjon av revisjonsrapporten for Vaksdal kommunestyre fakturert etter timeforbruk, inntil 6 timar.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan og ev. innspel under drøftinga i møtet.
2. Ev. ny korrigert prosjektplan vert å sende sekretariatet innan 15.03.2018.
3. Det vertakseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal som ligg i forslag til prosjektplan.
4. Det vert også akseptert opsjon på ev. presentasjon av rapporten i Vaksdal kommunestyre fakturert etter timeforbruk, inntil 6 timar.
5. Det er ønskeleg at Deloitte kjem med forslag til prioritering av forslag til tiltak som går fram av revisjonsrapporten.
6. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan utgangen av september 2018, ferdig verifisert og med rådmannen sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Forslag til prosjektplan forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshand...

Forvaltningsrevisjon | Vaksdal kommune Saksførebuing og offentlig sakshandsaming Prosjektplan

Februar 2018

«Forvaltningsrevisjon av
saksførebuing og offentlig
sakshandsaming - prosjektplan»

Februar 2018

Prosjektplan utarbeidd for Vaksdal
kommune av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen,
5892 Bergen
tlf: 51 21 81 00
www.deloitte.no

Innhold

1.	Føremål og problemstillingar	4
2.	Revisjonskriterium	6
3.	Metode	10
4.	Tid og ressursbruk	11

1. Føremål og problemstillingar

1.1 Bakgrunn

Deloitte har i samsvar med bestilling frå kontrollutvalet den 28. november 2017 i sak PS 41/17 utarbeidd ein prosjektplan for forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshandsaming i Vaksdal kommune.

1.2 Føremål og problemstillingar

Føremålet med forvaltningsrevisjonen vil vere å undersøkje om Vaksdal kommune har system og rutinar som sikrar ei forsvarleg saksførebuing av politiske saker og at henvendingar frå borgarane i kommunen blir svara på i samsvar med lovkrav. I tillegg er det eit føremål med prosjektet å undersøkje om kommunen praktiserer offentleg sakshandsaming.

Med bakgrunn i føremålet er det utarbeidd følgjande problemstillingar som vil bli undersøkt:

1. I kva grad er det etablert system og rutinar som sikrar ei forsvarleg saksførebuing av politiske saker?

- a) Er det etablert malar/sjekklistar som kan nyttast som støtte/hjelpemiddel i samband med utarbeiding av politiske saker?
- b) I kva grad blir det gjennomført systematiske konsekvensanalysar i saksførebuingane (t.d. med omsyn til økonomi, miljø osv.) og blir sentrale partar høyrte?
- c) I kva grad blir det føreslått framdriftsplanar og fristar for gjennomføring i administrasjonen sine saksutgreiingar og forslag til vedtak?
- d) Er det etablert retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning i prosessen med utarbeiding av politiske saker?
- e) Blir det gitt tilstrekkeleg tid til saksførebuing i politiske organ?

2. Korleis sikrar kommunen at brev og andre henvendingar blir handsama i samsvar med krav i forvaltningslova?

- a) I kva grad har kommunen rutinar som sikrar at henvendingar blir følgte opp?
- b) Blir brev og e-postar svart på i samsvar med reglane om førebels svar?

3. I kva grad har kommunen rutinar som sikrar offentlegheit i sakshandsaminga?

- a) Følgjer den offentlege postlista krav i lov- og regelverk?
 - i) Er den offentleg postlista fullstendig?
 - ii) Har kommunen rutinar som sikrar at postlista blir publisert utan unødig opphald?
- b) Har kommunen ein oppdatert arkivplan som oppfyller krava i regelverket?
- c) Har kommunen rutinar for å sikre at inn- og utgåande dokument blir registrert i samsvar med krav i regelverket? Omfattar ev. system og rutinar for arkivering og journalføring at alle typar inn- og utgåande meldingar, og under dette særleg:
 - i) E-post sendt direkte til eller frå leiar/sakshandsamar
 - ii) Tekstmeldingar (SMS)
 - iii) Telefonsamtalar som har relevans for sakshandsaminga
- d) Har kommunen rutinar for å sikre at organinterne dokument blir registrerte i samsvar med regelverket?
- e) Er det rutinar for skjerming av informasjon i postlista?
- f) Er det rutinar for å vurdere førespurnader om innsyn?
- g) Har kommunen rutinar som sikrar at lukking av møte i politiske organ skjer i samsvar med regelverket?

1.3 Avgrensingar

Prosjektet tar for seg politiske vedtak fatta i kommunestyret og politiske utval. Administrative vedtak som er vedtatt etter delegeringsreglementet er ikkje omfatta av dette prosjektet. Vidare har revisjonen avgrensa fokus til sakshandsaminga som føregår i kommunen sitt sentrale sakshandsamingssystem, og vil ikkje gjere undersøkingar i eventuelle fagsystem der det føregår sakshandsaming. Endeleg fokuserer revisjonen på kommunen sitt daglegarkiv, og vil ikkje gjere undersøkingar knytt til bortsettingsarkiv eller arkivdepot. Vi vil heller ikkje gjere undersøkingar knytt til den fysiske sikringa av arkivet.

2. Revisjonskriterium

2.1 Innleiing

Revisjonskriteria vil bli henta frå og utleia av autoritative kjelder, rettsreglar, politiske vedtak og fastsette retningslinjer. Revisjonskriteria under er ikkje utømmende for kva som kan vere relevant i forvaltningsrevisjonen. Andre kriterium vil kunne komme til dersom det skulle vere naudsynt for å få ei fullstendig undersøking og vurdering av problemstillingane.

2.2 Saksførebuing, vedtaksoppfølging og internkontroll

I kommunelova § 23 går det fram følgjande krav til administrasjonssjefen:

2. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjer, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.
3. Administrasjonssjefen har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede, i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer med unntak av kontrollutvalget. (...)

Med omsyn til utgreiingsansvaret til rådmannen, går det i ot.prp.nr.42 (1991-1992) fram at:

Ansvar for å påse at en sak er tilstrekkelig forberedt, omfatter også eventuelle rettslige tvilsspørsmål. Administrasjonssjefen vil derfor ha plikt til å gi uttrykk for det hvis han eller hun mener at det er rettslige mangler ved et forslag til vedtak eller den saksforberedelsen som har gått forut for dette.

Vidare står det i forarbeida til lovforslaget (NOU 1990:13) at:

Ansvar for å påse at sakene er forsvarlig utredet, innebærer ikke noen form for utsettende veto fra administrasjonssjefens side om han eller hun mener det ikke har vært tid eller ressurser til å gjennomføre en skikkelig saksutredning. Det er lederen av vedkommende folkevalgte organ som setter opp dagsordenen til det enkelte møte (...) Administrasjonssjefen - eller den som legger saken fram på hans eller hennes vegne - vil imidlertid ha plikt til å gjøre oppmerksom på eventuelle svakheter og ufullstendigheter i saksforelegget, slik at de folkevalgte kan ta hensyn til dette. (...)

Ansvar for å påse at en sak er tilstrekkelig utredet, omfatter også eventuelle rettslige tvilsspørsmål. Administrasjonssjefen vil derfor ha plikt til å gi uttrykk for det hvis han eller hun mener at det er rettslige mangler ved et forslag til vedtak eller den saksforberedelse som har gått forut for dette.

Ot.prp.nr.70 (2002-2003)¹ har følgjande kommentar til kravet om forsvarleg kontroll i kommunelova § 23:

«Selv om administrasjonssjefen etter kommuneloven i dag ikke eksplisitt er pålagt å etablere internkontroll, må ansvaret for slik kontroll regnes som en nødvendig del av administrasjonssjefens ledelsesansvar. Det er i tråd med allment aksepterte ledelsesprinsipper at en leder av en virksomhet etablerer rutiner og systemer som blant annet skal bidra til å sikre at organisasjonen når de mål som er satt, og at formuesforvaltningen er ordnet på forsvarlig måte.»

I Ot.prp.nr.70 (2002-2003) viser vidare til at internkontroll særleg er eit verktøy for leiinga, og

er en integrert del av ledelsens styring av organisasjonen. Internkontroll defineres i videste forstand som en prosess, iverksatt og gjennomført av virksomhetens ledere og ansatte, med formål å sikre måloppnåelse på følgende områder:

- Måltrettet og effektiv drift
- Pålitelig ekstern rapportering
- Overholdelse av gjeldende lover og regelverk.

¹ Ot.prp.nr.70 (2002-2003). *Om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (kommunal revisjon).*

2.3 Svar på brev

Det følgjer av god forvaltningsskikk og lov at kommunen har eit ansvar for å svare på brukarane sine spørsmål, og for å rettlege brukarane dersom dei har behov for det (sjå m.a. fvl. § 11). I forvaltningsloven § 11a går det fram at:

Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold.

Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal det forvaltningsorganet som mottok henvendelsen, snarest mulig gi et foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og såvidt mulig angis når svar kan ventes. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses som åpenbart unødvendig.

I saker som gjelder enkeltvedtak, skal det gis foreløpig svar etter annet ledd dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.

Forvaltningslova inneheld ikkje reglar som set konkrete fristar for sakshandsaminga, utover reglane som gjeld for enkeltvedtak. I Ot.prp. 52 (1998-99) avsnitt 3.2.1.1 kjem det fram at kva som reknast som «uforholdsmessig lang tid», må vurderast på bakgrunn av dei forventningar «den private i alminnelighet bør ha til behandlingstiden», men at Justisdepartementet i rundskriv har lagt til grunn at førebels svar bør bli gjeve dersom ein «forholdsvis kurant henvendelse» ikkje kan svarast på innan 14 dagar. Kommunen bør ikkje vente med å sende det førebelse svaret. Dette bør gjevast så fort som mogeleg etter det blir klart at sakshandsaminga kjem til å ta uforholdsmessig lang tid (Woxholt 2006, s. 222).

Dersom saka gjeld ein søknad etter plan- og bygningslova, gjeld det eigne sakshandsamingstidsfristar på tre eller tolv veker (avhengig av om det har kome merknader eller er behov for løyve frå andre myndigheiter).

2.4 Innsynsretten

Innsynsretten er grunnlovsfesta i § 100 femte ledd, som seier at:

Alle har rett til innsyn i dokumenta til staten og kommunane og til å følgje forhandlingane i rettsmøte og folkevalde organ. Det kan i lov setjast grenser for denne retten av omsyn til personvern og av andre tungtvegande grunnar.

Rettsreglar som regulerer offentlegheit og innsyn i fylkeskommunen går vidare fram av offentleglova og offentlegforskrifta. Føremålet med offentleglova går fram av lovas § 1:

Formålet med lova er å leggje til rette for at offentleg verksemd er open og gjennomsiiktig, for slik å styrkje informasjons- og yringsfridommen, den demokratiske deltakinga, rettstryggleiken for den enkelte, tilliten til det offentlege og kontrollen frå ålmenta. Lova skal òg leggje til rette for vidarebruk av offentleg informasjon.

Offentleglova § 3 fastlår vidare at:

Saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommande organ.

For å kunne etterleve intensjonen og krava i offentleglova med forskrift, er det ein føresetnad at kommunen arkiverer korrekt og har eit føremålstenleg system for journalføring.

2.4.1 Arkiv og arkiveringsplikt

Føremålet med arkivlova går fram av lovas § 1:

Føremålet med denne lova er å tryggja arkiv som har monaleg kulturelt eller forskingsmessig verdi eller som inneheld rettsleg eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at desse kan verta tekne vare på og gjorde tilgjengelege for ettertida.

I arkivlova § 6 går det fram at «Offentlege organ pliktar å ha arkiv, og desse skal vera ordna og innretta slik at dokumenta er tryggja som informasjonskjelder for samtid og ettertid.» Kommunen er definert som eit offentleg organ jf. arkivlova § 2, og i arkivforskrifta § 1 blir det stilt eksplisitt krav om at fylkeskommunar som offentlege organ skal halde arkiv.

§ 4 i arkivforskrifta stiller krav om at offentlege organ til ei kvar tid skal ha ein arkivplan som viser kva arkivet omfattar, og korleis det er organisert. Paragrafen stiller også krav til arkivplanen skal «vise kva

slags instruksar, reglar, planar m.v. som gjeld for arkivarbeidet.» § 1-1 i forskrifta til riksarkivaren, stiller nærare krav om kva arkivplanen skal innehalde. I andre ledd av paragrafen går det fram at arkivplanen til organet skal, i tillegg til å oppfylle dei krav som elles følger av forskrifta, minst innehalde:

- a) organisering av arkivfunksjonen og delegeringsfullmakter på arkivområdet, inkludert hvor ansvaret for å forvalte arkivene er plassert, samt eventuelle avtaler om kjøp av arkivtjenester,
- b) rutiner for dokumentfangst, journalføring, tilgangsstyring og kvalitetssikring av arkivene, jf. arkivforskriften § 12,
- c) rutiner for oppbevaring og sikring av arkivene,
- d) klassifikasjon som blant annet viser hvilke prosesser arkivdokumentene inngår i, jf. arkivforskriften § 5,
- e) oppdatert arkivoversikt som viser hvor arkivdokumentene er lagret,
- f) bevarings- og kassasjonsplan med oppbevaringsfrister og rutiner for gjennomføring av planene, jf. arkivforskriften § 16, og
- g) avleveringsplan for statlige organ, jf. arkivforskriften § 19.

Kommunen er pliktig å arkivere dokument som blir til som ein del av verksemda til kommunen, og som er gjenstand for sakshandsaming eller har verdi som dokumentasjon. Dette følgjer av arkivforskrifta § 14 fyrste ledd, om arkivavgrensing. I arkivlova § 2, bokstav a, er *dokument* definert som «ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagra på eit medium for seinare lesing, lyding, framsyning eller overføring.» Per denne definisjonen er eit dokument i arkivlovas forstand difor all informasjon som er lagra på kva medium som helst, t.d. lydband, videoband, mikrofilm, alle typar elektroniske media, osb.

Forvaltningslova § 11 d andre ledd stiller krav om at protokollering av munnlege forhandlingar, konferansar eller telefonsamtalar der det av ein part blir gjeve nye opplysningar som har betydning for avgjersle i ei sak. Slike protokoller vil vere eit *dokument* etter arkivlova § 2 bokstav a, og skal etter arkivforskrifta § 14 difor arkiverast.

2.4.2 Journalføringsplikta

Ein journal er eit register over saksdokument som blir behandla i eit organ. Det går fram av arkivforskrifta § 9 at offentlege organ har plikt til å føre ein eller fleire journalar som gjev systematiske opplysningar og registrerer inn- og utgåande dokument, dersom dokumentet oppfyller følgjande kriterium:

- dokumentet blir rekna som saksdokument for organet etter offentleglova § 4 (dokument som er komne inn til eller lagt fram for eit organ, eller som organet sjølv har oppretta, og som gjeld ansvarsområdet eller verksemda til organet)
- dokumentet er eller blir gjenstand for sakshandsaming
- dokumentet har verdi som dokumentasjon

I tillegg til inn- og utgåande dokument finst det ei gruppe dokument omtala som «organinterne dokument». Dette er dokument som er utarbeidd av organet for eiga saksførebuing (offentleglova § 14). Omgrepet organinterne dokument omfattar til dømes interne beskjedar, meldingar og rapporter, arbeidsnotat, budsjettnotat og andre notat og dokument som blir utveksla internt i eit organ.² Av arkivforskrifta § 9 går det fram at organinterne dokument blir registrerte i journalen så langt organet finn det tenleg. Paragrafen stiller likevel krav om at enkelte typar organinterne dokument alltid skal journalførast. Desse er:

- dokument som er omtalte i offentleglova § 14 andre ledd (dokument eller del av dokument som inneheld den endelege avgjerda til organet i ei sak, generelle retningslinjer for saksbehandlinga til organet, føredrag til saker som er avgjorde av Kongen i statsråd, og presedenskort og liknande, men ikkje dersom kortet gjengir organinterne vurderingar)
- dokument som er omtalte i offentleglova § 16 første ledd bokstav a til d (saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ, sakliste til møte i folkevalde organ i kommunar og fylkeskommunar, dokument frå eller til kommunale og fylkeskommunale kontrollutval, revisjonsorgan og klagenemnder, dokument i saker der ei kommunal eller fylkeskommunal eining opptre som ekstern part i høve til ei anna slik eining)

² Fonnes (2010), s.159

- dokument som er omtalt i offentleglova § 16 andre ledd (dokument frå eller til eit kommunalt eller fylkeskommunalt særlovsorgan eller eit kommunalt eller fylkeskommunalt føretak etter kommuneloven kapittel 11)
- dokument som er omtalt i offentleglova § 16 tredje ledd første punktum (dokument frå eller til ei kommunal eller fylkeskommunal eining på område der einingane har sjølvstendig avgjerdsrett)
- dokument som er omtalte i offentlegforskrifta § 8 (dokument frå administrasjonen til styret i føretak etter helseføretakslova, dokument frå administrasjonen til kollegial eining ved universitet og høgskular og dokument som blir utveksla mellom fakultet ved universitet og høgskular).

§ 11 i arkivforskrifta seier at offentlege organ som driv elektronisk journalføring skal nytte eit arkivsystem som følgjer krava i *Noark-standard*.

2.4.3 Offentleg journal

Etter offentleglova § 3 er organets journalar opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift. Omgrepet «offentleg journal» viser til ein journal som er produsert for offentlegheita. Journalen blir vanlegvis produsert frå eit elektronisk sak-/arkivsystem, og blir lagt fram i papirversjon eller i søkbar versjon på Internett (postliste). I *Arkivhåndboken for offentlig forvaltning* blir det fastslått at eitkvart sjølvstendig register over saksdokument kan reknast som ein journal, uavhengig av om det blir kalla ein «journal» eller ikkje. Alle slike register er dermed underlagt reglane for journalføring og underlagt innsynsretten etter offl. § 3.

2.4.4 Skjerming og innsyn

Av arkivforskrifta § 10 anna ledd går det fram at dersom det ikkje er mogleg å registrere eit dokument utan å røpe opplysningar som er underlagde lovheimla teieplikt, eller som ålmenta elles ikkje kan krevje, kan det nyttast nøytrale kjenneteikn, skjerming eller overstryking på den kopien eller utskrifta av journalen som ålmenta kan krevje innsyn i. Full skjerming av ei journalføring kan berre nyttast dersom det er naudsynt for ikkje å røpe opplysningar som er underlagde lovheimla teieplikt. For informasjon som er sikkerheitsgradert gjeld det egne reglar.

Når opplysningar ikkje er teke med i offentleg journal, skal skjerminga og fullstendig unntaksheimel gå fram av journalen. Dersom det er teke ei avgjerd om at eit dokument heilt eller delvis skal vere unnateke frå innsyn, kan journalen innehalde opplysningar om dette i form av fullstendig unntaksheimel og med opplysningar om unntaket gjeld heile eller delar av dokumentet (offentlegforskrifta § 6 tredje ledd).

Det er eit praktisk skilje mellom førehandsklassifisering som blir gjort i samband med journalføring i offentlig journal og den vurderinga som skal gjerast i samband med ein konkret innsynsføresurnad knytt til ei sak.

Sjølv om ein journalpost er påført unntaksheimel, pliktar forvaltninga å gjere ei uavhengig offentlegvurdering ved førespurnad om innsyn. Krav om innsyn skal avgjerast utan ugrunna opphald og organet skal vurdere kravet konkret og sjølvstendig (offl. § 29).³

§§ 30 og 31 i offentleglova gjev nærare reglar om korleis ein skal gje innsyn, og kva krav som er stilt til avslag og grunngjeving til innsynskrav.

2.5 Møteoffentlegheit

I kommunelova § 31 første punkt, går det fram at ein kvar har rett til å vera til stades på møta i folkevalde organ. Paragrafen listar vidare ved kva høve eit folkevald organ *skal* vedta å lukke møte, og når eit folkevald organ *kan* vedta å lukke eit møte. § 31a i same lov omhandlar nokre prosedyrereglar knytt til møteavvikling og offentlegheit.

2.6 Kommunale styringsdokument og vedtak

Relevante kommunale styringsdokument og vedtak kan bli nytta som revisjonskriterium.

³ Kapittel 3 i offentleglova spesifiserer unntak frå innsynsretten.

3. Metode

Deloitte utfører forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldende standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) og kvalitetssikring er underlagt krava til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

3.1 Dokumentanalyse

Rettsreglar og kommunale vedtak vil bli gjennomgått og nytta som revisjonskriterium. Vidare vil informasjon om kommunen og dokumentasjon på mellom anna overordna planar og rapporteringar i kommunen, skildringar av rapporteringssystem, samt system, retningslinjer, rutinar og prosedyrar for saksførebuing, sakshandsaming, journalføring og arkivering bli henta inn og gjennomgått. Innsamla dokumentasjon vil bli vurdert i forhold til revisjonskriteria.

3.2 Intervju

Får å få supplerande informasjon til skriftlege kjelder vil Deloitte intervjuje utvalte personar frå Vaksdal kommune som er involvert i saksførebuing, sakshandsaming, arkivering og journalføring. Dette vil omfatte rådmann, kommunalsjefar, arkivansvarleg, politisk leiing i kommunen (rådmann og varaordførar), samt ev. utvalsleiararar. Vi tek sikte på å gjennomføre om lag 6-8 intervju.

3.3 Stikkprøvekontrollar

Revisjonen ønskjer å gjennomføre følgjande stikkprøvekontrollar for å svare på problemstillingane 1b, 1c, 2b og 3a:

1. Stikkprøvekontroll av 3-5 politiske vedtak frå kommunestyret og politiske utval for å vurdere førebuinga av desse. Vedtaka vil veljast ut frå perioden 2016-2017.
2. Stikkprøvekontroll for å vurdere om den offentlege postlista i Vaksdal kommune fullstendig. Revisjonen vil sjå på inngåande dokument til Vaksdal kommune, og avstemme dette mot utgåande dokument journalført i offentlig elektronisk postjournal (OEP) av eit statleg organ.
3. Stikkprøvekontroll i postjournalen for å vurdere svar i forvaltningssakar. Denne stikkprøvekontrollen vil mellom anna sjå på tidsrommet mellom første kontakt med kommunen til kommunen har komet med sitt første svar på henvendinga.

3.4 Verifisering og høyring

Oppsummering av intervju vil bli sendt til dei intervjuja for verifisering. Det er informasjon frå dei verifisert intervjureferata som vil bli nytta i rapporten. Faktadelen i rapporten vil bli sendt til kommunen for verifisering. Deretter vil heile rapporten, inkludert vurderingsdel og forslag til tiltak, bli sendt til rådmannen for uttale. Rådmannen sin høyringsuttale vil bli vedlagt den endelege rapporten som blir sendt til kontrollutvalet.

4. Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Stein Ove Songstad er ansvarleg partner på oppdraget. I tillegg teamet bestå av prosjektleiar Frode Løvlie og prosjektmedarbeidar Kjersti Gjuvsland. Deloitte har sett saman eit team som sikrar at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldande retningslinjer, samt med naudsynt kompetanse og erfaring innanfor kommunal revisjon.

4.2 Ressursbruk

Med utgangspunkt i prosjektet sin karakter og planen som er lagt for korleis prosjektet skal bli gjennomført vil det ta 300 timar å gjennomføre prosjektet. Timetalet omfattar tre ulike typar stikkprøvar. Dersom kontrollutvalet kuttar i talet på problemstillingar slik at også nokre av stikkprøvane fell bort vil talet på timar bli redusert.

Timeestimatet inkluderer førebuing av prosjektet, utarbeiding av problemstillingar og prosjektplan, førebuing og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data og utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Timetalet omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet.

Timeestimatet inkluderer ikkje førebuing og gjennomføring av presentasjon i kommunestyret. Ein eventuell presentasjon av rapporten i kommunestyret vil bli fakturert etter medgått tid, inntil 6 timar i tillegg til det totale timetalet som er presentert over.

Sjå vedlegg for oversikt over timefordeling.

4.3 Gjennomføringsplan

Oppstart av prosjektet vil vere mars 2018 og rapporten vil vere klar for oversending til kontrollutvalet ved sekretariatet innan utgangen av september 2018. For å kunne gjennomføre prosjektet innan denne fristen og med stipulert timebruk er det naudsynt at kommunen sender over etterspurd dokumentasjon innan dei fristar som blir sett, og at utvalde personar stillar til og verifiserer intervju.

Fakturering av kostnadene ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Vaksdal kommune og Deloitte AS.

Bergen, 9. februar 2017

Stein Ove Songstad

Oppdragsansvarleg partner

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 245,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

© 2017 Deloitte AS

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 216
Arkivnr: 2017/52-7
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utal	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	5/18	28.02.2018

Oppfølging av selskapskontroll om eigarskapskontroll får 2015

Bakgrunn for saka:

Kommunestyret gjorde slikt vedtak i sak 70/15 i møte 09.11.2015:

«Vaksdal kommunestyre tek selskapskontrollen til etterretning, og ber rådmannen fylgje opp tilrådingane i rapporten. Kommunestyret ber om ein tilbakemelding med status innan utgangen av 2016.»

Av revisjonsrapporten går det av punkt 7 Konklusjon og tilrådingar fram desse tilrådingane frå Deloitte:

1. Utarbeider ei eigarskapsmelding som jamleg blir oppdatert. Ei eigarskapsmelding kan mellom anna omfatte kva selskap kommunen eig, kvifor kommunen har eigardelar i selskapet, kven som er representert frå kommunen i dei styrande organa og korleis kommunen ønskjer å følgje opp selskapa.
2. Kommunen bør formulere ein eigarskapsstrategi for selskap kommunen eig. Omfanget av denne strategien kan tilpassast eigardel i dei einskilde selskapa, men det bør gå fram kvifor kommunen eig selskapet og kva forventningar kommunen har til eigarskapet i framtida. Eigarskapsstrategi for dei einskilde selskapa kan gjerne gå fram av eigarskapsmeldinga.
3. Kommunen bør årleg informere kommunestyret om eigarskapa til kommunen slik at dei folkevalde er kjent med eigarskapsforvaltninga til kommunen. Dette kan mellom anna gjerast ved å legge fram eigarskapsmeldinga og eventuelt årsmeldingane til selskapa årleg for kommunestyret. Rutinar for dette kan gå fram av eigarskapsmeldinga.
4. Utarbeide retningslinjer for kva kriterium som skal leggjast til grunn ved val av styrerepresentantar. Dette kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.
5. Utarbeide retningslinjer for utøving av styreverv som medverkar til å klargjere rolle og mandat. Desse kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.

6. Sikre at alle folkevalde og styrerepresentantar får tilstrekkeleg opplæring knytt til dei ulike aspekta ved eigarskapsforvaltning og styrearbeid.
7. Sørge for at styrerepresentantar blir registrert i Styrevervregisteret enten ved at kommunen og kommunale selskap melder seg inn, eller at dei einskilde styrerepresentantar registrerer seg.

I møte kontrollutvalet i Vaksdal kommune 09.05.2017 vart dette protokollert under sak PS 21/17
Eventuelt:

1. *Kontrollutvalet ber rådmannen om å komme med skriftleg status til sekretariatet innan 30.06.2017, på oppfølgingsarbeidet etter selskapskontroll gjennomført i 2015.*
2. *På bakgrunn av den skriftlege statusen frå rådmannen vert sekretariatet beden om å førebu ei sak til møte i kontrollutvalet 30.08.2017.*

På bakgrunn av punkt 2 i vedtaket over handsama kontrollutvalet i Vaksdal kommune i sak PS 28/17 tilbakemelding frå rådmannen i møtet 30.08.2017 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet registrerer at Vaksdal kommune framleis har ein del arbeid som står att før forbetringane i høve selskapskontroll av eigarskapskontroll er ferdig gjennomført.*
2. *Kontrollutvalet ber om ny skriftleg status på oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen, når det gjeld punkta 1, 2 og 4, innan 01.01.2018.*

Drøfting:

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at kommunestyret sine vedtak i samband med handsaming av rapportar om forvaltningsrevisjon vert følgd opp. Det vert vist til «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» § 12 «Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter» der det står dette:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

Vi legg til grunn at tilsvarande ansvar også må gjelde for rapportar som gjeld selskapskontroll.

Sekretariatet har enno ikkje motteke svar frå rådmannen i tråd med punkt 2 i vedtaket over. Det vart send påminning både 24.01.18 og 14.02.18 og det er slik sekretariatet ser det ikkje tilfredsstillande at det enno ikkje er motteke svar. På bakgrunn av dette bør kontrollutvalet drøfte kva ein vil gjera vidare for å få eit svar frå rådmannen på denne selskapskontrollen.

Konklusjon:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet drøfter i møtet kva ein vil gjera vidare for å få eit svar frå rådmannen i høve denne selskapskontrollen. Saka vert difor lagt fram utan forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2017/24-12
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	6/18	28.02.2018

Handlingsplan - Forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse og omsorgstenesta

Bakgrunn for saka:

Kommunestyret i Vaksdal kommune gjorde slikt vedtak i sak 63/2017 Forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse og omsorgstenesta i møte 16.10.2017:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet innanfor helse og omsorg", ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. *Evaluerer og vidareutvikle sine system for å sikre brukarmedverknad på individnivå, og som del av ei slik evaluering hentar inn systematisk informasjon om korleis tenestemottakarar og pårørande sjølv opplever brukarmedverknaden.*
2. *Sikre at tenestemottakarar og pårørande sine erfaringar med tenestene systematisk bli innhenta og nytta i det kontinuerlege arbeidet med kvalitetsutvikling i helse- og omsorgstenestene.*
3. *Gjennomgå og evaluere system og rutinar for å sikre tilsette sin medverknad, mellom anna for å sikre at tilsette sine erfaringar og innspel blir nytta i kvalitetsarbeidet.*
4. *Sikre at tilsette har forståing for viktigheita av å melde frå om uønskete hendingar, og at avvik blir systematisk meldt frå om og følgt opp og nytta i kvalitetsarbeidet.*
5. *Gjennomføre ei kartlegging av medarbeidarane sin kompetanse i forbetningsarbeid, og vurderer kva tiltak som eventuelt bør setjast i verk for å auke denne kompetansen.*
6. *Sikre at det både gjennom medarbeidersamtalar og meir fortløpande dialog mellom tilsette og deira leiarar er fokus på meistring av arbeidsoppgåver, og eventuelle behov for rettleiing og opplæring.*
7. *Sikre at kommunen si varslingsrutine blir gjort tilstrekkeleg kjent blant dei tilsette.*
8. *Sikre at det i større grad blir gjennomført systematiske og dokumenterte risikovurderingar, for å identifisere aktivitetar eller prosessar der det er fare for svikt eller brot på regelverk.*
9. *Å etablere rutinar for gjennomføring av eigenkontrollar, til dømes innanfor område der kommunen vurderer at det er risiko for manglande etterleving av rutinar og prosedyrar.*
10. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.12.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga. Kontrollutvalet har ansvar for å følgje opp at tilrådingar som er vedteke av kommunestyret vert følgt opp.»*

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00
Direkte telefon 55239447 – Mobil 97505152 - E-postadresse: roald.breistein@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no
Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Drøfting:

Sekretariatet har motteke vedlagte handlingsplan dagsett 07.02.18, jf. punkt 10 i vedtaket over.

Sekretariatet ser positivt på det forbetningsarbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon av kvalitet innanfor helse og omsorg. Av handlingsplanen går det fram at noko av arbeidet allereie er sett i verk. Det går vidare fram av handlingsplanen at mykje av det som står att av forbetningsarbeid vil vera ferdig gjennomført i løpet av første halvår 2018 og resten i løpet av andre halvdel av 2018.

Konklusjon:

På bakgrunn av at det som går fram over vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan innan 15.08.2018.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp og gjort ferdig i samband med forvaltningsrevisjon av kvalitet innanfor helse og omsorg.
2. På bakgrunn av at mykje av forbetningsarbeidet som står att skal vera ferdig i løpet av første halvår 2018 ber kontrollutvalet om ny skriftleg tilbakemelding innan 15.08.2018.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Notat til Handlingsplan etter forvaltningsrevisjon (95454)
- 2 Handlingsplan etter forvaltningsrevisjon

Notat

Til
Kontrollutvalet

Kopi til:

Saksbehandlar: Rådmann/Solrun Hauglum
Vår referanse: 18/131 - 18/807 / FE - 033
Dato: 07.02.2018

Emne: Notat til Handlingsplan etter forvaltningsrevisjon

Deloitte gjennomførte i perioden november 2016 til juni 2017 forvaltningsrevisjon av kvalitet innanfor helse og omsorg i Vaksdal kommune. Revisjonen var bestilt av Kontrollutvalet i Vaksdal kommune i sak 33/2016.

Mesteparten av dokumenta som vart etterspurde til revisjonen, vart innsendt i desember 2016.

1. januar 2017 trådte ny kvalitetsforskrift i kraft, «Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten», og rettleiar kom seinare på året, sist endra 13.06.2017.

Helse- og omsorg hadde gjennomgang av rutinar og verktøy/metodar i samband med ny forskrift, og det vart iverksett kvalitetsforbetrande tiltak. Då rapporten frå Deloitte kom, hadde me gjennomgang av denne og iverksette tiltak innan forbetningsområda.

Handlingsplan med oversikt over tiltak knytt til forbetningsområda er lagt ved. Nokre tiltak var alt igangsette før rapporten frå Deloitte kom, dette p.g.a. det kontinuerlege forbetningsarbeidet me driv og knytt til den nye kvalitetsforskrifta.

Etter gjennomgang i samband med ny kvalitetsforskrift og forvaltningsrevisjon, såg me trong for å gjera følgjande for å få god kontroll og oversikt over arbeidet med risikovurdering og kvalitetsforbetring:

- Utarbeida eige årshjul for området risikovurdering og kvalitetsforbetring. Det har tidlegare inngått i samla årshjul for helse og omsorg.
- Ta i bruk nye og godt egna verktøy som også sikrar medverknad frå pasient/brukar og tilsette.

Utarbeiding av eige årshjul for risikovurdering og kvalitetsforbetring:

«System for kvalitetsvurdering og –forbetring for gode helse- og omsorgstenester» er under utarbeiding og skal vera ferdig 1. tertial 2018. Her vert kvalitet definert, kunnskapsbasert praksis vert omtala, og modell for kvalitetsforbetring vert presentert. Dei nye verktøya me nyttar i dette arbeidet vert presentert, og informasjonsskriv og diverse malar vert lagde ved.

Opplæring og bruk av nye verktøy/metodar:

Me tok våren 2017 kontakt med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjeneste i Hordaland og etterspurde kompetansehevende tiltak i samband med ny kvalitetsforskrift. Utviklingssenteret starta læringsnettverk for kvalitetsforbetring og pasientsikkerheit i regionen hausten 2017, og me melde på ei tverrfagleg samansett gruppe frå korttidsavdelinga på Daletunet. Pårøranderepresentant deltek også. Avsluttande samling i læringsnettverket er i mars 2018.

Korttidsavdelinga er pilotavdeling for utprøving av dei tre nye verktøya som vert tekne i bruk: tavlemøte, «i brukaren sitt fotspor» og pasient-/brukarsikkerheitsvisitt. Desse verktøya vert anbefalte i rettleiaren til kvalitetsforskrifta og er vurderte som svært godt egna for å få oversikt over risiko, gjennomføra tiltak for å unngå risiko, og for at tilsette og brukar/pasient kan komma med innspel og bidra til kvalitetsforbetring av tenestene.

Tavlemøte vart innført på korttidsavdelinga i 3. tertial 2017, og dei har god erfaring med denne måten å gjennomføra møte på. Det er ein effektiv metode, og ein får fokus på viktige område, både dei som vert definert som risikoutsette, og dei brukar oppgir som viktige for seg.

«I brukaren sitt fotspor» og pasient-/brukarsikkerheitsvisitt vert innført på korttidsavdelinga i 2018. Ved desse metodane er det møte mellom øvste leiar, kommunalsjef, og pasient/brukar og personalgruppa. «I brukaren sitt fotspor» følgjer kommunalsjef ein utplukka brukar som har gitt sitt samtykke til det. Kommunalsjef er med brukaren over fleire timar, gjerne knytt til gjeremål eller situasjonar som vert vurdert som risikoutsette, t.d. inn- og utskriving. Brukar formidlar sine meiningar og erfaringar, og identifiserte risiko- og forbetningsområde vert følgde opp systematisk etterpå.

Pasient- og brukarsikkerheitsvisittar er møte mellom kommunalsjef og personalgruppa. Utfordringar rundt pasientsikkerheit på arbeidsplassen vert diskutert. Hensikta er å avdekka risikoforhold og forbetningsområde ved å høyra på dei tilsette sine erfaringar og opplevingar knytt til deira eigen arbeidskvardag. Saman kjem ein fram til 1-3 konkrete tiltak som det vert laga oppfølgingsplan for.

Med helsing

Solrun Hauglum
Kommunalsjef helse og omsorg

Handlingsplan etter forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse og omsorg.

Forbetringsområde 1: Evaluera og vidareutvikla system for å sikra brukarmedverknad på individnivå , og som ein del av ei slik evaluering henta inn systematisk informasjon om korleis tenestemottakar og pårørande sjølv opplever brukarmedverknaden.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Evaluering av eksisterande verktøy og metode med planlegging av vidareutvikling og bruk av nye metodar	Hausten 2017 og 1. tertial 2018 i samband med deltaking i kvalitetsnettverk, deretter jamnleg	Leiargruppa med gruppeleiarar, ressurspersonar og tverrfagleg personell. Korttidsavdelinga pilotavd.	Er utført i samband med nettverk. Jamnleg tema på tverrfaglege møte og leiarmøte.
Intervju/samtale med nye brukarar og eventuelt pårørande ved innkomst/oppstart og etter fastsett tid	Innførast på alle aktuelle grupper i løpet av 2018	Avd.leiarar og gruppeleiarar saman med primærkontakt	Er innført på dei fleste bugrupper
«Kva er viktig for deg», eiga kolonne på tavla brukt i tavlemøte	3. tertial 2017 på korttidsavd.	Gruppeleiar, arb.gruppe, primærkontakt	Fungerar godt på korttidsavd.,
Evaluering av opphold på korttidsavdeling	Innførast systematisk i 2. tertial 2018	Gruppeleiar korttidsavd.	Har vorte gjort i periodar, men er ikkje innført systematisk endå
Nytta primærkontaktordninga for å letta kommunikasjon med brukarar og pårørande	Innan 2. tertial 2018.	Avd.leiarar, gruppeleiarar og primærkontaktar	Fungerar på dei fleste gruppene
Forbetringsområde 2: Sikra at tenestemottakar og pårørande sine erfaringar med tenestene systematisk vert innhenta og nytta i det kontinuerleg arbeidet med kvalitetsutvikling i helse og omsorgstenestene.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Brukarundersøkingar	Etter årsplan/årshjul. I 2018: rus og psykiatri og heimebaserte tenester	Einingsleiar og avd.leiarar saman med ressursperson	Skal gjennomførast i 2. halvår av 2018
«I brukaren sitt fotspor», verktøy for involvering av brukarar for å identifisera risiko og forbetra tenester	Innførast 2018	Kommunalsjef med avd.leiar og gruppeleiar	Under planlegging
Pårørandemøte årleg	I løpet av 1. tertial	Einingsleiar og avd.leiarar	Vert gjennomført etter plan
Brukarutval for institusjonane	Oppretta 2017, har faste møte, val av	Leiargruppa i helse og	Vart oppretta i 2017 og har hatt

	pårøranderep. på pårørandemøte.	omsorg med Brukarutvalet	møte i følge plan
Dialog med kommunale brukarråd	Brukarråda har faste møte ca. 4 gonger årleg	Kommunalsjef og leiargruppa	Fungerar godt. Brukarråda får orientering om og vert rådspurt i aktuelle saker. Har representant i Brukarutvalet og grupper som driv utviklingsarbeid
Brukarrepresentantar skal takast med i utviklingsarbeid.	Skal alltid vurderast ved planleggingsarbeid, oppstart av nye tilbod m.m.	Kommunalsjef, leiargruppa og ansvarlege innan utviklingsarbeid	Vert ivareteke. Er med i prosjektgruppe, referansegruppe m.m. Brukarrep. var med i opplæring, planlegging, gjennomføring og evaluering av «Meistringsgruppe».
Forbetringsområde 3: Gjennomgå og evaluera system og rutinar for å sikra tilsette sin medverknad, mellom anna for å sikra at tilsette sine erfaringar og innspel vert nytta i kvalitetsarbeid.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Gjennomgang av system og rutinar	Årleg i samband med planlegging og verksemdsplan	Leiargruppa	Vert utført
Bruk av medarbeidarundersøkinga	Utført annakvart år, eigen plan for etterarbeid og oppfølging i Arbeidsmiljøgruppa	Leiargruppa og Arbeidsmiljøgruppa	Vert utført etter plan
Pasient- og brukarsikkerheitsvisittar, open dialog mellom øvste leiar og personalet for identifisering av risiko- og forbetringsområde	Oppstart 2018, deretter årleg etter årshjul	Kommunalsjef med avd.leiar/gruppeleiar og personalgrupper.	Under planlegging, oppstart 1. halvår 2018
Jamnlege personalmøte	Etter avdelingane sine årshjul	Leiargruppa	Vert utført etter plan
Nytta TV og VO	Faste møte og ved trong	Leiargruppa, TV,VO	Vert utført
Forbetringsområde 4: Sikra at tilsette har forståing for viktigheita av å melda frå om uønskete hendingar, og at avvik vert systematisk meldt frå om og følgd opp og nytta i kvalitetsarbeidet.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Samtale med nyttilsette og informasjonsmateriell	Ved tilsetting	Gruppeleiar	Vert gjennomført
Medarbeidarsamtale	Årleg	Leiarar m. personalansvar	Gjennomføring varierar
Nytta pasient- og brukarsikkerheitsvisittar	Årleg	Kommunalsjef, avd.-/ gruppeleiar m. personalet	Under planlegging, oppstart 1. halvår 2018
Gjera kjent og nytta eksisterande avvikssystem	Ved tilsetting, deretter jamnleg	Avd.- og gruppeleiarar, alle	Vert utført

		tilsette	
Oppfølging av meldte avvik	Ved melding	Leiarar	Vert vanlegvis utført
Ta i bruk KF kvalitetssystem	Våren 2018	Personal, alle tilsette.	
Forbetringsområde 5: Gjennomføra ei kartlegging av medarbeidarane sin kompetanse i forbetringsarbeid, og vurderer kva tiltak som eventuelt bør setjast i verk for å auka denne kompetansen.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Kartlegging gruppevis og individuelt gjennom personalmøte, medarbeidersamtalar m.m.	Oversikt i løpet av 2018	Leiar med personalansvar	
Bruk av VISMA HRM til reg. av kompetanse	1. halvår 2018	HR-leiar og einingsleiar	
Revidering av kompetanseplan	Årleg, 1. tertial	Kommunalsjef m. leiargruppa, TV/HTV og personal	Vert utført etter plan
Kartlegging og kompetanseheving i samband med læringsnettverk innan forbetringskompetanse/-arbeid	Årleg i samband med rev. av komp.plan og ved planlegging/oppstart av aktuelle læringsnettverk	Leiargruppa, TV/HTV, personal	Gjennomført fleire gonger. Pågåande innan demens og kvalitetsforbetring/pas.sikkerheit, planlagt innan teknologi
K-klubben, felles internundervisning på tvers av avdelingane	Eigen plan for tidspunkt og tema for kvart halvår	Einingsleiar m. utplukka ressurspersonar	Starta januar 2017, vert gjennomført etter plan
Forbetringsområde 6: Sikra at det både gjennom medarbeidersamtalar og meir fortløpande dialog mellom tilsette og leiarar er fokus på meistring av arbeidsoppgåver og eventuelle behov for rettleiing og opplæring.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Nytta resultat frå medarbeidarundersøkinga	Eigen plan med tiltak og fristar	Einingsleiar med Arbeidsmiljøgruppa	Framdrift i følge plan
Medarbeidersamtalar	Årleg	Leiar med personalansvar	
Tema på personalmøte	Fleire gonger årleg	Avd. og gruppeleiarar	
Vurdering/samtale ved nye/sjeldne oppgåver og iverksetting av opplæring ved trong	Ved trong	Avd.-/gruppeleiar og tilsette	Vert gjort
Arena nytta til refleksjon, som t.d. etikk-lunch	1. tertial 2018	Avd.- og gruppeleiarar	Fast innført på nokon grupper
Nytta pas.-/brukarsikkerheitsvisitt	Årleg, oppstart på korttidsavd. i 1. halvår 2018	Kommunalsjef med avd.-/gruppeleiar og tilsette	Under planlegging
Forbetringsområde 7: Sikra at kommunen si varslingsrutine vert gjort tilstrekkeleg kjent blant dei tilsette.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status

Samtale med nyttilsette og informasjonsmateriell.	Ved oppstart.	Avdelings-/gruppeleiar	Vert utført
Tema på personalmøte	Årleg	Avdelings-/gruppeleiar	Vert utført
Rutinar og informasjon på «Skyttelen»	Alltid tilgjengeleg	HR, leiargruppa	Er innført
Ta i bruk KF kvalitetssystem.	1. halvår 2018	HR, leiargruppa	
Forbetringsområde 8: Sikra at det i større grad vert gjennomført systematiske og dokumenterte risikovurderingar for å identifisera aktivitetar eller prosessar der det er fare for svikt eller brot på regelverk.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Årleg rapportering til rådmannen	1. tertial	Einingsleiar	Vert utført etter plan
Årshjul for kvalitetsforbetring med nye verktøy for risikovurdering og tiltak	Ferdig utarbeida 1. tertial 2018	Kommunalsjef	Under arbeid
Ivareteke gjennom årshjul/verksemdsplan på eininga og i avdelingane	Utarbeida årleg i januar	Einingsleiar m. leiargruppa	Vert utført
Risikovurdering ved trong, knytt til hendingar og mogeleg risiko, eller som del av planlegging/utvikling	Ved trong, ved endring av rutinar og ved utviklingsarbeid	Kommunalsjef m. leiargruppa	Vert utført
I samband med pas.sikkerheitsvisitt og «i brukaren sitt fotspor».	Oppstart 2018	Kommunalsjef med leiargruppa og tilsette	Under planlegging.
Forbetringsområde 9: Etablere rutinar for gjennomføring av eigenkontrollar, til dømes innanfor område der kommunen vurderar at det er risiko for manglande etterleving av rutinar og prosedyrar.			
Tiltak	Tidsplan	Ansvarleg	Status
Sikra gjennomføring av etablerte kontrollar etter årshjul, mnd.- og tertialrapportar, brannvern og narkotikakontroll, IK mat m.fl.	Etter årshjul og rutinar	Kommunalsjef og einingsleiar m. leiargruppa	Vert gjennomført
Eigenkontroll innan utsette område, t.d. legemiddelgjennomgang	Årleg etter plan	Avd.- og gruppeleiarar m. farmasøyt	Vert gjennomført
Tavlemøte, risiko- og forbetringstavle	Innført på korttidsavd. 3. tertial 2017, spreing til andre avdelingar frå 2018	Avd.leiar med arbeidsgruppe	Er innført på korttids- og langtidsavd., følgjer tidsplan
Innføring av «i brukaren sitt fotspor»	2. halvår 2018, deretter årleg	Kommunalsjef med avd.- og gruppeleiar	Under planlegging, oppstart hausthalvår
Innføring av pasient- og brukarsikkerheitsvisitt	1. halvår 2018, deretter årleg	Kommunalsjef med avd. og gruppeleiar, tilsette	Under planlegging, oppstart vårhalvåret

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 064
Arkivnr: 2018/17-1
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	7/18	28.02.2018

Ny personvernlov fra 2018 - Status for tilpasning i Vaksdal kommune

Bakgrunn for saka:

EU sin personvernforordning, General Data Protection Regulation (GDPR), vil tre i kraft for alle medlemsstatar i EU, også for Norge i mai 2018. Dette vil medføre ei rekkje endringar i norsk personvernlovgjeving.

På datatilsynet sine nettsider har vi bl.a. funne ei punktliste som viser kva dei nye personvernreglene kan bety: «*Nye personvernregler fra 2018. Hva betyr det for din virksomhet*». Denne ligg som vedlegg. Meir informasjon finn ein på denne lenka: <https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-skjema/nye-personvernregler/>

Sekretariatet har delteke på fleire ulike kurs om den nye personvernlova, og har i den samanheng fanga opp ein del problemstillingar som det kan vera fornuftig at kontrollutvalet tek opp med rådmannen, for å forsikra seg om at kommunen er i gang med naudsynte tilpassingar.

Drøfting:

På denne bakgrunn bør kontrollutvalet vurdere om ein skal innhenta informasjon om kva konsekvensar dette vil få for kommunen.

Utvalet kan f.eks. be rådmannen svara på desse 7 spørsmåla:

1. Er det peika ut nokon som jobbar med ny personvernlov?
2. Er det laga protokoll som viser kva som er samla inn av personopplysningar?
3. Er det inngått databehandlaravtalar, og er desse oppdatert?
4. Er det oppretta personvernombod/rådgjevar?
5. Er personvernerklæringa oppdatert?
6. Er det innebygd personvern i kommunen sine datasystem?
7. Er det vurdert å få vennlegsinna hackere til å testa datasystema?

Konklusjon

På bakgrunn av det som går fram over, blir det rådd til at kontrollutvalet ber om at rådmannen til neste møte svarar skriftleg på spørsmåla som går fram av spørsmålsstillingane over. Vidare blir det rådd til at rådmannen kjem i neste møte for å orientera munnleg i tillegg om saka.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber rådmannen til neste møte å svara skriftleg på dei 7 spørsmåla som går fram av drøftingspunktet over når det gjeld status i arbeidet med tilpassing til ny personvernlov. Det skriftlege svaret vert å senda til sekretariatet innan 21.03.2018.
2. I tillegg ber kontrollutvalet rådmannen om å koma i møte 11.04.2018 for å orientera munnleg om saka.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Punktliste-til-ny-forordning

Hva blir nytt?

1

Alle norske virksomheter får nye plikter

Alle virksomheter må sette seg inn i den nye lovgivningen og finne ut hvilke nye plikter som gjelder dem. Ledelsen må sørge for å få på plass rutiner for å overholde de nye pliktene. Alle ansatte må følge de nye rutinene når reglene trer i kraft.

2

Alle skal ha en forståelig personvern-erklæring

Informasjon om hvordan din virksomhet behandler personopplysninger skal være lett tilgjengelig og skrevet på en forståelig måte. Det nye lovverket stiller strengere krav til informasjonens form og innhold enn dagens lovgivning. All informasjon som gis til barn, skal tilpasses barnas forståelsesnivå.

3

Alle skal vurdere risiko og personvernkonsekvenser

Dersom et tiltak utgjør en stor risiko for personvernet, må virksomheten også utrede hvilke personvernkonsekvenser det kan ha. Hvis utredningen viser at risikoen er stor og dere selv ikke kan redusere den, skal Datatilsynet involveres i forhåndsdrøftelser.

4

Alle skal bygge personvern inn i nye løsninger

De nye reglene stiller krav til at nye tiltak og systemer skal utarbeides på en mest mulig personvernvennlig måte. Dette kalles innebygd personvern. Den mest personvernvennlige innstillingen skal være standard i alle systemer.

5

Mange virksomheter må opprette personvernombud

Alle offentlige og mange private virksomheter skal opprette personvernombud. Et personvernombud er virksomhetens personverneksper, og et bindeledd mellom ledelsen, de registrerte og Datatilsynet. Ombudet kan være en ansatt eller en profesjonell tredjepart.

6

Reglene gjelder også virksomheter utenfor Europa

Virksomheter som holder til utenfor

Europa må også følge forordningen, dersom de tilbyr varer eller tjenester til borgere i et EU- eller EØS-land. Dette gjelder også om de ikke direkte tilbyr tjenester, men kartlegger adferden til europeiske borgere på nett. De som er etablert i flere land i Europa, skal bare trenge å snakke med personvernmyndighetene i det landet der de har sitt europeiske hovedkvarter.

7

Alle databehandlere får nye plikter

Databehandlere er virksomheter som behandler personopplysninger på oppdrag fra den ansvarlige virksomheten. Ofte er det snakk om leverandører av IT-tjenester. De nye reglene pålegger databehandlere å ha rutiner for innsamling og bruk av personopplysninger. Databehandlere skal også si ifra til oppdragsgiveren sin hvis de får instruksjoner som er i strid med loven. Oppdragsgiver skal også godkjenne databehandlerens underleverandører. Databehandlere kan også bli holdt økonomisk ansvarlig sammen med oppdragsgiver.

8

Alle bør samarbeide i egne nettverk og følge bransjenormer

De nye reglene oppmuntrer til sektorvis utforming av retningslinjer og bransjenormer. Om dere følger bransjenormer, vil dere ha de viktigste rutinene på plass. Datatilsynet skal godkjenne bransjenormene.

9

Alle får nye krav til avvikshåndtering

Reglene for håndtering av sikkerhetsbrudd blir strengere. Forordningen stiller krav til når det skal varsles, hva varselet skal inneholde og hvem som skal varsles. Kort sagt skal man si fra raskere og oftere enn man gjør i dag.

10

Alle må kunne oppfylle borgernes nye rettigheter

Den enkeltes rett til å kreve at hans eller hennes personopplysninger slettes blir styrket. Dette kalles «retten til å bli glemt». Norske og europeiske borgere vil blant annet kunne kreve å ta med seg personopplysningene sine fra en leverandør til en annen i et vanlig brukt filformat. Dette kalles «dataportabilitet». De kan også motsette seg profilering. Alle henvendelser fra borgere skal besvares innen en måned.

Hva bør dere gjøre nå?

1

Ha oversikt over hvilke personopplysninger dere behandler

Alle virksomheter som samler inn eller bruker personopplysninger skal ha oversikt over hvilke personopplysninger det er snakk om, hvor de kommer fra og hva som er det rettslige grunnlaget for behandlingen. Sørg for å ha en slik oversikt. Det er et krav som gjelder også etter dagens lov.

2

Sørg for å oppfylle dagens lovkrav

Overgangen til de nye reglene blir lettere om dere etterlever kravene i personopplysningsloven, som gjelder i Norge i dag. Har dere gode rutiner for internkontroll som fungerer etter hensikten og er kjent i organisasjonen, er det lettere å få oversikt over hva dere må endre.

3

Sett dere inn i det nye regelverket

Dere finner forordningsteksten på Datatilsynets nettsider. Der fyller vi også på med artikler om de nye reglene etter hvert som vi utarbeider dem.

4

Lag rutiner for å følge de nye reglene

Gå gjennom rutinene dere har for behandling av personopplysninger. Oppdater dem etter nytt regelverk der det trengs. Dokumenter de nye rutinene, og legg en plan for nødvendige endringer. Er systemene deres laget for å ivareta kravet til innebygd personvern, dataportabilitet og personvern som standardinnstilling? Klarer dere å fange opp og besvare henvendelser fra borgerne innen én måned? Endringer i systemer og rutiner tar tid. Begynn allerede nå!

datatilsynet.no/forordning

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 085
Arkivnr: 2017/71-8
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	8/18	28.02.2018

Kurs i regi av Deloitte første halvår 2018

Bakgrunn for saka

Vaksdal kommune forlenga kontrakten med Deloitte AS som revisor med verknad frå 1.7.2017. I kontrakten som er inngått går dette fram av vedlegg B kravspesifikasjon punkt 3.3 opplæring:

«REVISOR skal leggje fram forslag om, og halde kurs for kontrollutvalet sine medlemmar eller for medarbeidarar i administrasjonen. Tema skal avtalast ved det einkilde høve. Omfang skal reknast til 1 kursdagar per år.»

Kontrollutvalet handsama sak om kurs i regi av Deloitte i sak PS 31/17 i møte 30.08.2017 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ber om at Deloitte gjennomfører kurs innan Lov om offentlige anskaffelser 17.10.17 frå kl. 14.00 – 16.00.*
2. *Sekretariatet vert beden om å ta seg av alt det praktiske med organisering, kunngjering og avvikling av kursa, gjerne i samarbeid med kommuneadministrasjonen.*
3. *Val av kurs i første halvår 2018 vart å komme tilbake til i eiga sak i det første møtet i 2018.*

Drøfting

I tråd med punkt 3 i vedtaket over vert det no lagt fram sak om kva kurs kontrollutvalet skal velge i første halvår 2018. Deloitte sitt forslag til kurs som kan vera aktuelle å halde for kontrollutvalet og/eller administrasjonen i Vaksdal kommune ligg ved saka. Av den går det fram at dei m.a. kan tilby kurs innan:

- Samfunnsansvar og antikorrupsjon
- Lov om offentlege anskaffingar
- Merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon
- Habilitet
- Kontrakts- og leverandøroppfølging

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00
Direkte telefon 55239447 – Mobil 97505152 - E-postadresse: roald.breistein@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no
Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

- Ny kommunelov, når den ligg føre
- Utvalde tema knytt til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll basert på mellom anna kontrollutvalsboka
- Innføring i kommunerekneskap
- Avstemming av rekneskapen
- Pensjon
- Innberetning av løn
- Skiljet mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen
- Andre rekneskapsmessige problemstillingar

I møtet bør kontrollutvalet drøfta seg fram til kva kurs ein ønskjer skal verte gjennomført i første halvår 2018 og eventuelt andre halvår i 2018. Det bør også diskuterast om det kan vera andre tema kontrollutvalet ønskjer å ha kurs innan enn det som går fram av tilbodet. Vidare bør ein drøfte om ein skal spørja om kommune-administrasjonen ønskjer å nytta noko av denne kurskvoten, i tillegg til at dei blir invitert med på dei kursa kontrollutvalet arrangerer. Det normale til no har vore at slike kurs har hatt ein varighet på 2 timar og dei har vore halde i samband med eit kontrollutvalsmøte.

Konklusjon

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet diskuterer kva kurs dei vil at Deloitte skal gjennomføre i første halvdel av 2018 og eventuelt andre halvdel av 2018. Vidare bør utvalet be sekretariatet ta seg av det praktiske med organisering og avvikling av kursa, gjerne i samarbeid med kommuneadministrasjonen.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber om at Deloitte gjennomfører kurs innandato:.....
2. Sekretariatet vert beden om å ta seg av alt det praktiske med organisering, kunngjering og avvikling av kursa, gjerne i samarbeid med kommuneadministrasjonen.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Deloitte kurstilbod 2017

Kva kurs kan Deloitte tilby?

Lista over kurs er ikkje uttømmende.

Nivået på kvart einskild kurs kan tilpassast kursdeltakarane.

Oversikt over kva kurs Deloitte kan tilby

- Samfunnsansvar og antikorrupsjon
 - Gi ei innføring i relevante lover, krav og konsekvensar. Gi praktiske døme og underbygge viktigheita av eit tilstrekkeleg antikorrupsjonsprogram.
- Lov om offentlige anskaffelser
 - Innføring i endringar i regelverket
- Meirverdiavgift og meirverdiavgiftskompensasjon
 - Innføring i kompensasjonsordninga
 - Praktiske døme
- Habilitet
 - Kurset vil gi ei innføring i regelverk knytt til habilitet, korleis desse vurderingane kan gjerast og korleis kommunen kan etablere gode rutinar for å sikre at tilsette ikkje handsamar saker der dei er inhabile.
- Kontrakts- og leverandøroppfølging
 - Kurset gir ei innføring i korleis ein kan etablere gode system og rutinar for å følgje opp at leverandørar leverer tenester i samsvar med avtale. Fokus vil vere på ivaretaking av oppdragsgjevar sitt omdømme, samfunnsansvar, kvalitet i leveransane og oppfølging av kontrakt.

Oversikt over kva kurs Deloitte kan tilby

- Ny kommunelov (ikkje aktuelt før ny kommunelov føreligg)
 - Kva er dei viktigaste endringane frå tidlegare lov?
- Utvalde tema knytt til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll basert på mellom anna kontrollutvalsboka
 - Kva er forvaltningsrevisjon og/eller selskapskontroll?
 - Korleis føreta ei god bestilling?
 - Korleis følgje opp ein gjennomført revisjon?
 - M.v.
- Innføring i kommunerekneskap
 - Grunnleggjande innføring i kommunerekneskap
- Avstemming av rekneskapen
 - Kva bør ei avstemming innehalde?
 - Kor ofte bør avstemmingar utarbeidast?
 - Kva avstemmingar skal utarbeidast?
 - Kva regelverk gjeld på området?

Oversikt over kva kurs Deloitte kan tilby

- Pensjon
 - Pensjon er eit komplisert område. Kurset omhandlar gjeldande regelverk på området og praktiske døme.
- Innberetting av lønn
 - Kva ytingar er arbeidsgjevaravgiftspliktige og kva ytingar er oppgåvepliktige?
- Skiljet mellom driftsrekneskap og investeringsrekneskap
 - Kva skal bokførast i driftsrekneskapen?
 - Kva kriterium skal vere oppfylt for bokføring i investeringsrekneskapen?
- Andre rekneskapsmessige problemstillingar
 - Tilpassa den einskilde kommune

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.no for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

This communication contains general information only, and neither Deloitte AS nor Deloitte Advokatfirma AS is, by means of this publication, rendering professional advice or services and shall not be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 004
Arkivnr: 2017/32-3
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	9/18	28.02.2018

Årsmelding for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2017

Samandrag

Sekretariatet har laga forslag til kontrollutvalet si årsmelding for 2017.

Årsmeldinga frå kontrollutvalet må reknast som ein del av den lovpålagte rapporteringa frå utvalet til kommunestyret. Sekretariatet meiner difor at det vil vera naturleg at kommunestyret godkjenner årsmeldinga i eiga sak.

Forslag til innstilling

Kommunestyret godkjenner årsmelding 2017 for kontrollutvalet i Vaksdal kommune.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

1 Forslag til årsmelding for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2017

ÅRSMELDING 2017
FOR KONTROLLUTVALET I
VAKSDAL KOMMUNE

1.	<i>Føremål og oppgaver for kontrollutvalet</i>	3
2.	<i>Samansetnad av kontrollutvalet</i>	3
3.	<i>Om verksemda i 2017</i>	3
4.	<i>Sekretariatsordninga</i>	3
5.	<i>Revisjonstenesta</i>	4
6.	<i>Arbeid med forvaltningsrevisjon</i>	4
6.1.	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020	4
6.2.	Gjennomføring av prosjekt innan forvaltningsrevisjon	5
6.2.1.	Gjennomførte forvaltningsrevisjonar i 2017.....	5
6.2.2.	Kvalitet i helse- og omsorgstenesta	5
6.2.3.	Saksbehandling, arkivering og journalføring	6
7.	<i>Arbeid med selskapskontroll</i>	6
7.1.	Plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020.....	6
7.2.	Gjennomført selskapskontroll i 2017.....	7
7.3.	Oppfølging selskapskontroll av eigarskapskontroll.....	7
8.	<i>Arbeid med rekneskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen i Vaksdal kommune</i>	8
8.1.	Den økonomiske situasjonen i Vaksdal kommunale AO-senter KF.....	8
8.2.	Den økonomiske situasjonen i Vaksdal kommune	8
9.	<i>Andre saker kontrollutvalet har handsama</i>	9
10.	<i>Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)</i>	9
11.	<i>Opplæring</i>	10
12.	<i>Kontrollutvalet i Vaksdal kommune si heimeside</i>	10

1. Føremål og oppgaver for kontrollutvalet

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgaver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter. I «Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar» finn ein i kap. 3 «Alminnelige regler om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver». I § 4 står det mellom anna:

«Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.»

2. Samansetnad av kontrollutvalet

For valperioden 2015 – 2019 er kontrollutvalet sett saman slik:

Leiar Boris Groth (FrP)
Nestleiar Bente Jorunn H. Sundheim (H)
Medlem Bjørg Aase N. Hop (AP)
Medlem Odd Jøran Oldervik (SV)
Medlem Terje Davidsen (AP)

Boris Groth (FrP) har sete i kommunestyret

3. Om verksemda i 2017

- Kontrollutvalet hadde 5 møter.
- Kontrollutvalet handsama 44 saker.
- Kontrollutvalet har åpne møter.
- Ordførar har møte- og talerett i kontrollutvalet og har møtt på nokre av møta.
- Rådmann og andre tilsette i kommunen har møtt for å informera til kontrollutvalet, når dei har vorte innkalla.
- Revisjonen har og møtt på møta i kontrollutvalet.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjon det vart bede om.

4. Sekretariatsordninga

I kommunelova § 77 pk. 10 står det at kommunestyret skal sørgja for sekretærbistand til kontrollutvalet. Sekretærfunksjonen kan ikkje leggest til kommunen sin administrasjon.

Utdrag frå § 20 i Forskrift om kontrollutvalg - «Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretærbistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og et utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens administrasjon.»

Vaksdal kommune inngjekk kontrakt med sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune på å utføre sekretariatstenesta for kontrollutvalet frå 01.05.2017. Roald Breistein har utført sekretæroppgåvene for utvalet.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er forøvrig sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Voss, Øygarden, Samnanger, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda,

5. Revisjonstenesta

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og føregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Deloitte AS er revisor for Vaksdal kommune. Kommunestyret vedtok våren 2017, etter konkurranseutsetting, å forlenga avtaletid med Deloitte med verknad frå 1.7.2017 for 4 nye år, fram til 30.06.2021. Val av revisor skal iflg. Kommunelova § 78, pkt. 4 avgjerast av kommunestyret, etter innstilling frå kontrollutvalet.

Deloitte har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid.

På grunnlag av revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørar.

Ansvarleg revisor har vore partner i Deloitte Unni-Renate Moe, som i tråd med regleverket har lagt fram eigenvurdering for at Deloitte er uavhengig i høve til Vaksdal kommune.

6. Arbeid med forvaltningsrevisjon

6.1. Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 10 om Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyd slik:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

Etter innstilling frå kontrollutvalet gjorde kommunestyret i Vaksdal kommune i møte 14.11.2016 slikt vedtak i sak 79/16 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020:

«Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, vert godkjent slik den ligg føre, og kommunestyret delegerer til Kontrollutvalet å foreta endringar i planperioden ved behov.»

Den vedtekne planen inneheld desse prosjekta i prioritert gruppe:

1. Forvaltningsrevisjon av mottak og oppfølging av flyktningar
2. Forvaltningsrevisjon av internkontroll
3. Forvaltningsrevisjon av sjukefråvær, personal og HMT-arbeid
4. Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring.
5. Forvaltningsrevisjon av system og rutinar for tilsettingar, bruk av mellombelse stillingar og sikring av riktig bemanning
6. Forvaltningsrevisjon av tilpassa opplæring og spesialundervisning
7. Forvaltningsrevisjon av budsjettering og økonomistyring»

6.2. Gjennomføring av prosjekt innan forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal nytta for å sikre at kommunen på best mogleg måte tek omsyn til innbyggjarane sine behov og rettar.

Forvaltningsrevisjon er ein av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet. I forskrift for kontrollutval står det at «Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.»

6.2.1. Gjennomførte forvaltningsrevisjonar i 2017

6.2.2. Kvalitet i helse- og omsorgstenesta

Det vart gjennomført forvaltningsrevisjon innan kvalitet i helse- og omsorgstenesta i 2017. Rapport etter prosjektet vart handsama i kommunestyret 16.10.2017 som gjorde slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet innanfor helse og omsorg", ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. *Evaluerer og vidareutvikle sine system for å sikre brukarmedverknad på individnivå, og som del av ei slik evaluering hentar inn systematisk informasjon om korleis tenestemottakarar og pårørande sjølv opplever brukarmedverknaden.*
2. *Sikre at tenestemottakarar og pårørande sine erfaringar med tenestene systematisk bli innhenta og nytta i det kontinuerlege arbeidet med kvalitetsutvikling i helse- og omsorgstenestene.*
3. *Gjennomgå og evaluere system og rutinar for å sikre tilsette sin medverknad, mellom anna for å sikre at tilsette sine erfaringar og innspel blir nytta i kvalitetsarbeidet.*
4. *Sikre at tilsette har forståing for viktigheita av å melde frå om uønskte hendingar, og at avvik blir systematisk meldt frå om og følgt opp og nytta i kvalitetsarbeidet.*
5. *Gjennomføre ei kartlegging av medarbeidarane sin kompetanse i forbetningsarbeid, og vurderer kva tiltak som eventuelt bør setjast i verk for å auke denne kompetansen.*
6. *Sikre at det både gjennom medarbeidersamtalar og meir fortløpande dialog mellom tilsette og deira leiarar er fokus på meistring av arbeidsoppgåver, og eventuelle behov for rettleiing og opplæring.*
7. *Sikre at kommunen si varslingsrutine blir gjort tilstrekkeleg kjent blant dei tilsette.*
8. *Sikre at det i større grad blir gjennomført systematiske og dokumenterte risikovurderingar, for å identifisere aktivitetar eller prosessar der det er fare for svikt eller brot på regelverk.*
9. *Å etablere rutinar for gjennomføring av eigenkontrollar, til dømes innanfor område der kommunen vurderer at det er risiko for manglande etterleving av rutinar og prosedyrar.*
10. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.12.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga. Kontrollutvalet har ansvar for å følgje opp at tilrådingar som er vedteke av kommunestyret vert følgd opp.»*

6.2.3. Saksbehandling, arkivering og journalføring

Kontrollutvalet gjorde vedtak i møte 28.11.17 om å få gjennomført forvaltningsrevisjon av saksbehandling, arkivering og journalføring. Det vart m.a. protokollert dette:

«Kontrollutvalet diskuterte seg fram til at forslag til prosjektplan bør innehalde slike problemstillingar/moment:

- Administrasjon og sentrale politikarar
- Journalføring
- Arkivering
- Rutinar for innsyn
- Saksførebuing til politiske organ
- Kapasitet til å gjera ei forsvarleg utgreiing
- Kompetanse
- Er system og rutinar på plass og fungerer dei?
- Tilbakemeldingar på henvendingar til kommunen

På bakgrunn av dette vart slikt vedtak samrøystes vedteke.

Vedtak:

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring.
2. Deloitte vert beden om å levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet seinast innan 12.02.2018 og skal godkjennast i neste møte i kontrollutvalet.»

7. Arbeid med selskapskontroll

7.1. Plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyd slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.”

Etter innstilling frå kontrollutvalet gjorde kommunestyret i Vaksdal kommune i møte 14.11.2016 slikt vedtak i sak 79/16 Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020:

«Plan for selskapskontroll 2016-2020 vert godkjent slik den ligg føre, og kommunestyret delegerer til Kontrollutvalet å foreta endringar i planperioden ved behov.»

Den vedtekne planen inneheld desse prosjekta:

1. Eigarskapsforvaltninga
2. Vaksdal Næringsselskap AS

7.2. Gjennomført selskapskontroll i 2017

Det har ikkje vore gjennomført selskapskontroll i 2017.

7.3. Oppfølging selskapskontroll av eigarskapskontroll

Vaksdal kommunestyre gjorde slikt i sak 70/2015 når det gjeld selskapskontroll av eigarskapskontroll:

«Vaksdal kommunestyre tek selskapskontrollen til etterretning, og ber rådmannen fylgje opp tilrådingane i rapporten. Kommunestyret ber om ein tilbakemelding med status innan utgangen av 2016.»

Av revisjonsrapporten går det fram desse tilrådingane frå Deloitte:

1. *Utarbeider ei eigarskapsmelding som jamleg blir oppdatert. Ei eigarskapsmelding kan mellom anna omfatte kva selskap kommunen eig, kvifor kommunen har eigardelar i selskapet, kven som er representert frå kommunen i dei styrande organa og korleis kommunen ønskjer å følgje opp selskapa.*
2. *Kommunen bør formulere ein eigarskapsstrategi for selskap kommunen eig. Omfanget av denne strategien kan tilpassast eigardel i dei einskilde selskapa, men det bør gå fram kvifor kommunen eig selskapet og kva forventningar kommunen har til eigarskapet i framtida. Eigarskapsstrategi for dei einskilde selskapa kan gjerne gå fram av eigarskapsmeldinga.*
3. *Kommunen bør årleg informere kommunestyret om eigarskapa til kommunen slik at dei folkevalde er kjent med eigarskapsforvaltninga til kommunen. Dette kan mellom anna gjerast ved å legge fram eigarskapsmeldinga og eventuelt årsmeldingane til selskapa årleg for kommunestyret. Rutinar for dette kan gå fram av eigarskapsmeldinga.*
4. *Utarbeide retningslinjer for kva kriterium som skal leggjast til grunn ved val av styrerepresentantar. Dette kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.*
5. *Utarbeide retningslinjer for utøving av styreverv som medverkar til å klargjere rolle og mandat. Desse kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.*
6. *Sikre at alle folkevalde og styrerepresentantar får tilstrekkeleg opplæring knytt til dei ulike aspekta ved eigarskapsforvaltning og styrearbeid.*
7. *Sørgje for at styrerepresentantar blir registrert i Styrevervregisteret enten ved at kommunen og kommunale selskap melder seg inn, eller at dei einskilde styrerepresentantar registrerer seg.*

Kontrollutvalet handsama oppfølging etter denne selskapskontrollen i møte 30.08.2017 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet registrerer at Vaksdal kommune framleis har ein del arbeid som står att før forbetringane i høve selskapskontroll av eigarskapskontroll er ferdig gjennomført.*
2. *Kontrollutvalet ber om ny skriftleg status på oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen, når det gjeld punkta 1, 2 og 4, innan 01.01.2018.*

8. Arbeid med rekneskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen i Vaksdal kommune

8.1. Den økonomiske situasjonen i Vaksdal kommunale AO-senter KF

Kontrollutvalet sin uttale om Vaksdal kommunale arbeids- og opplærings-senter KF sin årsrekneskap for 2016, hadde bl.a. med disse opplysningane:

- Driftsinntekter på kr. 4 263 487
- Rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 180 177
- Netto driftsresultat på + 4,53 %

Frå styret si årsmelding er trekt fram:

«Dagsenter for utviklingshemma i Vaksdal kommune er lokalisert saman med AO senteret KF. Framover ser det ut som at ein har behov for fleire dagsenterplassar fordi fleire av del tilsefte har høg alder og får eit større hjelpebehov, nokon nærmar seg pensjonsalder, som gjer at dei misser retten til VTA plass. Det er og fleire unge som snart er ferdig med skule og har behov for eit tilbod, enten VTA eller dagsenter. Det er visse utfordringar med samdrift mellom dagsenter og arbeidsdrift VTA . Brukarar på dagsenter har større behov for skjerming og rolegare lokale enn det ein får på ein arbeidsplass. Saka vart oversendt til rådmann og kommunalsjef i 2014. I 2017 ligg det inne som mål for Heimetenesta i budsjeffdokumentet til Vaksdal kommune, at dagsenter for psykisk utviklingshemma skal flyttast til andre lokale i samarbeid med AO senteret KF.»

«Arbeida for at Vaksdal kommune satsar på nytt vaskeri og at AO senteret kan verta ein del av dette. I budsjett for 2017 vedtok kommunestyret at ein skulle vurdere framtidig organisering av vaskeritenestene. Saka skal attende til kommunestyret.»

«Har sendt forespørsel til Vaksdal kommune ved Folkehelse og familie og PPT om bilhald, dvs vask utvendig og innvendig, dekkskifte, dekkhotell, levering/henting til service (Arna omegn), dette vil me starta opp med i 2017.»

Kontrollutvalet hadde slik uttale til Vaksdal kommunale arbeids- og opplærings-senter KF sin årsrekneskap for 2016:

1. *Kontrollutvalet registrerer at Vaksdal kommunale arbeids- og opplærings-senter KF i 2016 hadde eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 180 177 og eit netto driftsresultat på + 4,53 %.*
2. *Kontrollutvalet støttar seg elles til Deloitte sin uttale om den økonomiske situasjonen for Vaksdal kommunale arbeids- og opplærings-senter KF for året 2016, og har ikkje øvrige merknader til denne.*
3. *Kontrollutvalet merkar seg også at AO-senteret synes å vera framoverlent og identifiserer framtidige driftsmogleheiter for å utvikle drifta vidare på ein positiv måte.*
4. *Uttalen vert send kommunestyret via formannskapet.*

8.2. Den økonomiske situasjonen i Vaksdal kommune

Kontrollutvalet sin uttale om Vaksdal kommune sin årsrekneskap for 2016, hadde bl.a. med desse opplysningane:

- driftsrekneskapen viser kr. 273 846 473 til fordeling drift
- og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 11 195 445
- netto driftsrekneskap er positivt med kr. 18 872 012,

Frå rådmann si årsmelding er trekt fram:

«Kommunen fekk eit godt økonomisk resultat med 11,2 millionar i overskot. Dette skuldast i hovudsak den gode skatteinngangen i landet som utløyste utjamningsmidlar til kommunen mot slutten av regnskapsåret. I tillegg enda avkastninga på aksjar og obligasjonar litt opp

samanlikna med dei siste to åra. Slike «eingongspengar» ventar vi ikkje å få neste år, men midlane i år kan kome godt med i dei satsingane kommunen står framfor i åra som kjem. Eg er nøgd med at drifta kom i balanse ved årsslutt. Det er eit bra utgangspunkt for å klare endringstakten i økonomien dei komande åra. Endringar i folketal og demografi, saman med endra kraftinntekter fører til reduserte inntekter til kommunen. Utgiftsnivået må tilpassast ganske raskt og det gir utfordringar. Fleire einingar har redusert drifta i 2016. Det er krevjande prosessar, men har skjedd med omplasseringar og naturleg avgang.»

«Kommunesektoren skal møte framtidens behov og endringane som skjer i samfunnet. Dette krev ein nyskapande og endringsdyktig organisasjon med gjennomføringskraft til å utvikle tenester og arbeidsformer. For å lukkast er det avgjerande å ha motiverte og engasjerte medarbeidarar med riktig kompetanse. I OU prosjektet brukte vi OU dagen til verdidebatt og verdidugnad. Det resulterte i desse fellesverdiane for organisasjonen: «respekt – tillit – kompetanse – løysingsorientert». Eg vil rose våre dyktige tilsette som lever etter desse verdiane kvar dag. Takk til alle for godt arbeid og stor vilje til utvikling til beste for våre innbyggjarar !»

I kontrollutvalet sin uttale som vart handsama 09.05.2017 vart det gjort slik oppsummering.

- Vaksdal kommune har i 2016 tilfredsstillande lånegjeld, driftsresultat og disposisjonsfond i høve tilrådingane frå Riksrevisjonen.
- Når det gjeld omtalen av internkontroll, etikk, likestilling og diskriminering i årsmeldinga vert denne vurdert som svak. Kontrollutvalet tilrår at dette vert retta opp i samband med utarbeiding av årsmelding for 2017.
- På bakgrunn av det som kjem fram i revisjonsrapport nr. 4 for 2016 frå Deloitte ber kontrollutvalet om at rådmannen kjem i første møte til hausten for å gjera greie for kva som er/vil verta gjort i høve tilrådingane i rapporten.

Administrasjonen orienterte i møte i kontrollutvalet 30.08.2017 om kva som var gjort i høve tilrådingane i revisjonsrapport nr. 4 for 2016 og det vart gjort slikt vedtak:

«Informasjonen vart teken til orientering.»

9. Andre saker kontrollutvalet har handsama

- Orientering frå rådmannen om
 - Stamnes sentrum vidareutvikling
 - Implementering av Vigilo i barnehagane
 - Frivillighetssentralen i Vaksdal kommune
 - Oppfølging av tilsynsrapport frå helsetilsynet om tvungen helsehjelp
- Kontrollrapport 2016 vedkommande skatteoppkrevarfunksjonen
- Korleis melde avbod til møta i kontrollutvalet
- Teieplikta i kontrollutvalet
- Budsjettforslag for kontroll og tilsyn i 2018
- Årsmelding 2016 for kontrollutvalet
- Tertialrapportar
- Besøk på kommunale einingar:
 - Daletunet omsorgssenter 23.02.2017
 - Eining rus og psykiatri 15.03.2017
 - Dale barnehage 30.08.2017

10. Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

FKT er ein landsomfattande organisasjon som har som oppgåve å vera møte- og kompetanseplass for kontrollutvala og deira sekretariat. Kontrollutvalet i Vaksdal kommune er medlem i FKT. Boris Groth og Odd Jøran Oldervik frå kontrollutvalet i Vaksdal kommune deltok på FKT sin årskonferanse og årsmøte i juni 2017.

11. Opplæring

Det er gjennomført kurs i regi av Deloitte i Vaksdal kommune i 2017. Tema for kurset var «Offentlege anskaffelser» lov og målgruppa var kontrollutvalet, politikarar og administrasjonen i kommunen.

Alle medlemmane i utvalet har meld seg på folkevaldopplæring for kontrollutvala i Hordaland, som skal haldast på Solstrand Hotel og Bad 29. – 30.01.2018. Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune står som arrangør for dette.

12. Kontrollutvalet i Vaksdal kommune si heimeside

Informasjon om kontrollutvalet på heimesida er lagt til rette på ein god måte. Innkallingar, møteprotokollar, forvaltningsrevisjonsrapportar, selskapskontrollrapportar og årsmeldingar skal vera tilgjengeleg på heimesida.

Kommunestyret, alle hovudutval, og også kontrollutvalet brukar lese Brett på møta og får innkalling til møter elektronisk. For å nytta denne arbeidsmåten i politiske utval er det lagt godt til rette både med opplæring og tilrettelegging på heimesida.

Vaksdal kommune

Kontrollutvalet
c/o Sekretariat for kontrollutvalet
Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900, 5020 Bergen

telefon: 55 23 94 53 / 55 23 94 47 / 55 23 94 06 / 55239418

e-post: hogne.haktorson@hfk.no

e-post: roald.breistein@hfk.no

e-post: kari.nygard@hfk.no

e-post: kjartan.haugsnæs@hfk.no

e-post: helge.inge.johansen@hfk.no

e-post: kontrollutvalet@hfk.no

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 033
Arkivnr: 2017/23-12
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utal	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	10/18	28.02.2018

Møteplan for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2018

Bakgrunn for saka

Det er praktisk at møtetider i kontrollutvalet er tilpassa saker som ev. skal vidare til formannskapet og kommunestyret. Møteplan for første halvdel av 2018 for dei andre politiske utvala i Vaksdal kommune vart vedteken i desember 2017. Møtedagar for andre politiske utval i kommunen er normalt måndag. I forslag til møteplan for kontrollutvalet er møta i hovudsak difor foreslått lagt til onsdag.

Drøfting:

På bakgrunn av det som går fram over har vi laget et forslag til møteplan for kontrollutvalget for 2018 der det er tatt hensyn til møtene som er planlagt for kommunestyret og formannskapet.

Utkast til møteplan for kontrollutvalet: (Onsdag)	Merknad:	Aktuelle møter, dersom saker skal vidare til:	
		Formannskapet (Måndag)	Kommunestyret (Måndag)
28.02.2018	Prosjektplan forv.revisjon Årsmelding for KU for 2017		12.03.2018
11.04.2018	Kurs i regi av Deloitte Status forvaltningsrevisjon	23.04.2018	07.05.2018
14.05.2018 (mån)	Uttale rekneskap Vaksdal AO-senter KF Uttale til kommunerekneskapen	04.06.2018	25.06.2018
05.09.2018	Budsjett 2018 for KU Forvaltningsrevisjonsrapport Revisjonsplan 2018		
17.10.2018	Bestilling forvaltningsrevisjon		
05.12.2018	Interimsrevisjonsrapport		

Konklusjon:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet vedtek møteplan for 2018 slik som føreslått.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet legg opp til denne møteaktiviteten i 2018:

Dato:
28.02.2018
11.04.2018
14.05.2018
05.09.2018
17.10.2018
05.12.2018

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vaksdal kommune
Arkivsak: 033
Arkivnr: 2017/47-4
Sakshandsamar: Roald Breistein

Sekretariat for kontrollutvalet

Saksframlegg

Saksgang

Utal	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	11/18	28.02.2018

Gjennomgang av møteprotokollar

Samandrag

I denne saka er tanken at kontrollutvalet skal gjera ei vurdering av saker i møteprotokollar frå andre politiske utval i Vaksdal kommune. Møteprotokollane kan lastas ned frå heimesida til kommunen. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særlig interesse i protokollane.

I møte i kontrollutvalet 09.05.2017 blei det gjort vedtak om at særskilt ansvar for gjennomgang av framtidige møteprotokollar skal fordelast slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Kommunestyret	Boris Groth
Formannskapet	Odd Jøran Oldervik og Bjørg Aase Nottveit Hop
Levekårsutvalet	Bente Sundheim og Terje Davidsen

Følgjande møteprotokollar skal gjennomgås i dette møtet:

- Kommunestyret 18.12.2017 og 12.02.2018
- Formannskap/plan- og økonomiutvalet 27.11. og 04.12.2017 og 29.01.2018
- Levekårsutvalet 04.12.2017 og 05.02.2018

Møteprotokollane kan lastas ned frå heimesida til kommunen,
<http://innsyn.sing.no/Vaksdal/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&>

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga over til orientering

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

PS 12/18 Eventuelt